

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Kako smo gospodarili v letu 1973

Proizvodnja v letu 1973 je bila za 4% višja od proizvodnje iz leta 1972. Število zaposlenih je ostalo nespremenjeno. Nestabilne so bile nabavne cene. Prodaja delno zaostaja za stopnjo rasti proizvodnje kljub večjemu plasmaju na domači trg. Zaloge so v porastu. Globalno je lastna cena višja za 6%, medtem ko je stopnja akumulativnosti nižja za 15 odstotkov. Osebni dohodki na zaposlenega so presegli 1910 dinarjev.

Prav gotovo vsako leto potrpežljivo pričakujemo zaključni račun, ko dokončno pregledamo dosežene rezultate v preteklem obdobju. Tokrat dejansko pregledamo vse kategorije gospodarjenja in ocenjujemo uspešnost poslovanja skozi proizvodno-prodajne in finančne pokazatelje. Končni učinek gospodarjenja podjetja kot celote se kaže v višini dohodka in dela dohodka za razširjeno reprodukcijo. Da bi prikazali rezultate gospodarjenja v letu 1973, bomo opisali osnovne kategorije reprodukcije, ki odražajo rezultate poslovanja.

V letu 1973 smo dosegli obseg proizvodnje v višini 290.806 tisoč dinarjev. Doseženi obseg proizvodnje v letu 1973 je za 4% višji od doseženega obsega proizvodnje iz leta 1972. Primerjalno na planske pokazatelje za leto 1973 znaša doseženi obseg proizvodnje 91%, kar je nekoliko pod pričakovani. Največji izpad primerjalno na plan je v TP Martinjak

(zaradi izpada predvidene proizvodnje tapetništva) in v razrezu iprena. Prav gotovo je bil plan kljub optimističnim predvidevanjem dokaj solidno ocenjen glede na proizvodne zmogljivosti posameznih tovarn.

Tudi v letu 1973 se je strukturno večal delež finalne proizvodnje, saj znaša delež finalne proizvodnje 85,4%, v letu 1972 pa le 84,2%. Dejansko je tak porast finalne proizvodnje pozitiven, vendar je, glede na tržne oscilacije, nujno potrebno povečanje tudi primarne proizvodnje kot faktorja stabilizacije in uravnave tržnih oscilacij na nivoju delovne organizacije.

Prav gotovo je, da je redukcija električne energije nekoliko vplivala na doseganje obsega proizvodnje. Tudi pomanjkanje skladiščnega prostora v finalnih tovarnah in zastajanje prodaje je negativno vplivalo na doseganje obsega proizvodnje.

Da bi dosegli obseg proizvodnje, smo v letu 1973 potrebovali enako število zaposlenih kot v letu 1972, iz česar lahko sklepamo, da je naraščala produktivnost dela v letu 1973. To ugotovitev potrjuje tudi dejstvo, da so prodajne cene zamrznjene ter je primerljivost med podatki realna.

Področje nabave lahko ocenjujemo kot zelo nestabilno predvsem s stališča trenda gibanja cen, kar pa je vplivalo tudi na dobavne roke. Čeprav smo z do-

bavitelji sklepali letne pogodbe, se je z monetarnimi spremembami na evropskem denarnem trgu in z drsečim tečajem dinarja položaj med letom spremenil. K povečevanju cen je bistveno prispevala energetska kriza zlasti za materiale, ki kot surovino uporabljajo nafto. Cene nekaterih repromaterialov so v letu 1973, če jih primerjamo z onimi iz leta 1972, porasle tudi do 80% (embalaža, furnir), medtem ko so cene surovin narasle do 30%. Take oscilacije cen so narekovale večjo angažiranost nabave za iskanje najugodnejših dobaviteljev in selekcijo dobav. Tudi v letu 1973 je bila problematična nabava kvalitetnega suhega bukovega žaganega lesa za potrebe masivne proizvodnje, kar je posledica izredne konjunkturo na zunanjem trgu in s tem večjega izvoza domačih proizvajalcev tovrstnih surovin.

Planirani obseg celoletne prodaje v letu 1973 smo realizirali z indeksom 88, medtem ko je prodaja v letu 1973 primerjalno na enako obdobje lanskega leta doseženo z indeksom 103.

Glavna značilnost prodaje v letu 1973 je izredna oscilacija tržnih pogojev po določenih obdobjih. Ta ugotovitev velja za domače in zunanje tržišče, ki zaradi valutnih sprememb, uvedbe drsečih tečajev posameznih valut, revalorizacije dinarja itd. ni pokazalo zakonitosti iz preteklih let. Poleg tega se je v letu 1973 bila značil-

na bitka za surovine na celotnem svetovnem trgu, tako da so izdelki pohištva postavljeni v drugi plan.

Istočasno pa se je proizvodnja pohištva v preteklih letih vse bolj razvijala, tako da je konkurenca zlasti na področju furnirnega in kuhinjskega pohištva vedno večja.

Upoštevač ugodno stopnjo konjunkturo pohištva leta 1972 je bil plan prodaje finalnih izdelkov na domačem trgu za 1. 1973 postavljen dokaj visoko in ambiciozno. Prodaja naj bi se primerjalno z letom 1972 povečala za 50 milijonov oziroma za 37%! Ustrezno planu naj bi se kadrovske in organizacijske okrepilo delovanje na domačem trgu, kar bi doseglo predvidene rezultate ob ustreznem asortimentu, namenjenem za to tržišče!

Ugotovimo lahko, da smo uspeli okrepiti prodajno službo, prodreti na še neobdelana tržišča in zagotoviti enega od najboljših servisov (hitrost in točnost dostave blaga, reševanje reklamacij itd.) na področju prodaje pohištva v državi. Vse to pa ob solidnem proizvodnem programu ni zadoščalo, da bi dosegli zastavljene cilje, ker je zaradi u-

krepev ekonomske politike v začetku leta 1973 prišlo do stagnacije v prodaji pohištva. Poleg splošne stagnacije v prodaji pohištva smo občutili tudi veliko motenj pri prodaji zaradi procesov združevanja industrijskih in trgovskih delovnih organizacij v močne in deloma bolj zaprte sisteme. Pozitivne integracijske kretnje, kratkoročno gledano, so vplivale na manjši plasma našega blaga.

Kljub navedenim težkočam nam je uspelo v letu 1973 prodati za 39,8 milijonov dinarjev pohištva več kot v letu 1972, oziroma je prodaja na domačem trgu porasla za 29%. Plan je bil dosežen z 94,5%, kar je glede na razmeroma neugodno prodajno sezono zadovoljivo.

Doseženi izvoz v letu 1973, je, če ga primerjamo z letnim planom, izveden z indeksom 87, oziroma v višini 4.618.845 dolarjev.

Delež primarnih izdelkov v skupnem izvozu znaša 16,5%, kar je bistveno nad deležem iz leta 1972.

Nadaljevanje na 2. strani

Pa vendar so v srcu tople želje!

*Veš, mama, rad bi ti napisal pismo,
poslal bi rad vsaj kak pozdrav.
Že dolgo je, odkar več skupaj nismo,
da bi le to lahko ti rekel, da sem zdrav.*

*Kjer koli si, povsod sem jaz s teboj,
povsod je s tabo moj pozdrav,
in kjer sem jaz, si tudi ti z menoj,
zato ne misli, da sem sam ostal.*

*Morda nikoli več ne bova zrla si v obraz,
vendar nikdar ne bom pozabil nate.
A želel bi, da ne utihne prej mi glas,
dokler ne porečem: Glej, ta svet je tudi zate!
(Karel Destovnik-Kajuh)*

Del pesmi Karla Destovnika-Kajuha, ki jo je posvetil materi, ni izbran slučajno, saj se prav letos spominjamo 30-letnice njegove smrti.

Težko bi našli slovenskemu slovstvu pesnika, ki bi znal s toliko toplote spregovoriti o materi. Ob strani bi pesniku Kajuhu stal le pisatelj Cankar.

Brez besed smo ob pesniku, saj on govori namesto nas. Njegove besede so namenjene vsem vam: materam, ženam, sestrkam in hčeram ob vašem prazniku.

Iskreno voščilo ob 8. marcu velja vsaki ženski; delavki ob stroju, ki ji določa življenjski tempo, intelektualki ob znanstveni razpravi, kjer bo morda s svojo žensko pronicljivostjo našla pot iz zapletenih problemov so-

dobnega časa, kmečki ženi ob vsakodnevnem boju s trdo zemljo, ki za vsak pridelek zahteva stoteri trud, pa tudi gospodinji, ki dela brez urnika, tovarniške sirene in priganjanja živine, a njen delavnik se nikoli ne začne in nikoli ne konča.

Ob vašem prazniku bi vam radi povedali, da vas imamo radi; le nam moškim grede take besede tako težko od ust. Postali bi radi majhni otroci, ki ne poznajo zadrege odraslih, ker še niso obremenjeni z različnimi vsakdanjimi skrbmi, zato so njihova voščila tako pristrčno iskrena.

Nekaj skromnih besed naj domači rdeč nagelj, nagelj, ki ga moramo negovati, da ne bo nikoli ovenel.

Nova ustava

21. februarja 1974 je zbor narodov zvezne skupščine sprejel novo ustavo SFRJ.

Nova jugoslovanska ustava je mejnik in v marsičem tudi oster, a preudaren zaspek v prid vsem, ki žive od dela, ki vedo in čutijo, da je nakopravno sožitje narodov edino pravo jamstvo sproščene življenja vsakega naroda.

Bolj zaokroženo in temeljiteje kot kdaj doslej je v ustavi opredeljena pot do tega, da bo delavec v resnici odločilno posegel v sklepanje o lastnem delu in delovnih razmerah ter uspehih svojega dela. Pri tem ne bo sam, ampak bo združen z delovnimi tovariši v združenem delu. Odločal pa ne bo le na svojem delovnem mestu, marveč povsod tam, kjer kroži, se oplajajo sadovi njegovega sedanjega in minulega dela. To pomeni poglobljanje socialističnih proizvodnih in vseh drugih

družbenih odnosov. Oblikovanje in utrjevanje teh odnosov bo še bolj kot doslej potekalo samoupravno, z neposrednim odločanjem in predvsem z vplivanjem na pota družbenega kapitala v vseh smereh, na vseh ravneh.

To je ustava združenega dela, ki zanika vsakršno posredništvo med delavcem, njegovim presežnim delom in minulim delom. Tako je ustava tudi obračun s težnjami in krogi, ki bi radi ohranili ločenost delavca od rezultatov dela. Ravno v tem pa je zgodovinski prelomni pomen nove ustave. Takih ustavnih določil namreč v vsej zgodovini še nikjer ni bilo zapisanih. Iz takšnega položaja delavskega razreda in delovnih ljudi raste tudi v ustavi zarisana oblast, oblast, ki je samoupravljanje kot specifična oblika diktature proletariata.

Pred volitvami

PREDVOLILNA AKTIVNOST JE RAZGIBALA NASO JAVNOST. TEMELJ — NOVA USTAVNA UREDITEV. SOCIALISTIČNA ZVEZA IN ZVEZA SINDIKATOV IMATA KOT NOSILCA VOLITEV IZREDNO ODGOVORNO NALOGO. VEČ KOT TISOČ ŠTIRISTO EVIDENTIRANIH

Priprave na volitve v skupščine družbeno-političnih skupnosti so v polnem teku. Ko je minila faza evidentiranja možnih kandidatov, so se začele razprave v okviru predkandidacijskih konferenc v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela. Le-te ocenjujejo primernost evidentiranih kandidatov glede na postavljena merila in kriterije za kandidate.

Razprava o statutu občine

Vzporedno tečejo tudi razprave o statutu občine in o načinu samoupravne organiziranosti krajevnih skupnosti. Pripombe so tehtne in zadevajo predvsem nekatera bistvena odprta vprašanja: funkcija izvršnega sveta občine, odnos skupščine občine — krajevna skupnost — samoupravne interesne skupnosti. Oceniti je treba, da potekajo razprave na precejšnji kvalitetni ravni, žal po so, to je naš star problem, premalo obiskane. Slabši obisk beležimo v centrih.

Kandidacijska konferenca: premalo žensk, kmetov in mladine

Občinska kandidacijska konferenca je ocenila, da struktura evidentiranih odraža strukturo prebivalcev v občini, vendar je ponekod evidentiranih premalo žensk, mladine, pa tudi kmetov. Enako oceno je dala tudi za enotno listo možnih kandidatov socialistične zveze v družbenopolitični zbor s pristavkom, da je premalo možnih kandidatov iz vrst delavcev — neposrednih proizvajalcev. V družbenopolitični zbor skupščine občine je bilo evidentiranih 47 možnih kandidatov za 27 delegacijskih mest.

Predkandidacijski sestanki — prejete možne kandidature

Ob izidu te številke Brestovega obzornika so bili skoraj vseh TOZD, OZD, KS predkandidacijski sestanki, ki so ob upoštevanju dokumenta Načela in merila kadrovske politike za kandidiranje, ocenili primernost evidentiranih možnih kandidatov. Temu dogodku bo sledilo podpisovanje privolitve v kandidaturo.

Uradni kandidati

Od 2. do 12. marca bodo zasedale vse temeljne kandidacijske konference, na katere bodo povabljeni vsi delovni ljudje — občani. Z večino glasov kandidacijske konference bomo dobili kandidate za članstvo delegacij.

Koliko delegatov

Ker statut občine in statuti KS še niso sprejeti, smo ob priložnosti sklicov zborov vaških skupnosti in zborov delovnih skupnosti v TOZD sprejeli takomimeno statutarne sklepe, ki bodo postali po veljavi novih statotov sestavni del statuta občine in statuta krajevnih skupnosti. Ti statutarni sklepi določajo število članov delegacij za zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela skupščine občine.

Kandidati za družbeno politični zbor

Že omenjena enotna kandidatna lista socialistične zveze za družbeno-politični zbor občinske skupščine se prav tako obravnava na predkandidacijskih sestankih in temeljnih kandidacijskih konferencah.

Dokončno listo možnih kandidatov za ta zbor bo sprejela občinska kandidacijska konferenca na drugi seji, 15. marca 1974.

Podobno analogijo zasledimo tudi v evidentiranju in kandidiranju delegatov v republiško skupščino in v zvezno skupščino.

Volitve

1. Delovni ljudje v TOZD in OZD bodo volili delegacije v enotni zbor združenega dela dne 28. marca 1974.

2. Delovni ljudje — občani v krajevnih skupnostih bodo volili v zbor KS dne 31. marca 1974

3. Vsi delovni ljudje — občani bodo volili delegate v družbenopolitični zbor 31. marca 1974.

Del jelovega programa

Novo ustavo dobivamo ob pravem času, potem ko je Titovo pismo pokazalo socializmu in samoupravljanju nasprotne smeri in sprožilo dejavnost vseh napredno usmerjenih ljudskih sil v Jugoslaviji. Boj pa je zapleten, nazadnji vseh vrst pisano gledajo Jugoslavijo, delavsko, samoupravno, neuvrščeno. Ne nazadnje se nam otepa nered, neučinkovitost, neznanje, nesposobnost, stopicanje na mestu. Ustava ni samodejen lek, ki bi čez noč pregnal te in podobne nadloge. Orožje je dano v roke delavskemu razredu in z njim povezanim delovnim ljudem. Zato lahko povemo: kolikor bolj bo ustava postajala kri in meso našega življenja, toliko učinkovitejša, prodornejša in bolj gospodarna družba bomo.

Zato gresta uresničevanje ustave v življenje in oblikovanje socialistične demokracije premišljeno organizirane in učinkovite, produktivne pa ustvarjalne družbe, z roko v roki.

F. STRLE

Sedežna garnitura »Planica«

Kako smo gospodarili v letu 1973

Nadaljevanje s 1. strani

Struktura izvoza po tržiščih v letu 1973 je bila:

	v %	
	Plan	Doseženo
— konvertibilno področje	76,1	79,8
— klirinško področje	23,9	20,2

Na izpad izvoza nasproti planu je med drugim vplival tudi nerealizirani izvoz furniranega pohištva na vzhodna tržišča.

Neusklajenost plačilnih bilanc na meddržavnem nivoju pa je osnovni vzrok za nerealiziran planirani obseg izvoza na ta področja. To ugotovitev potrjuje doseženi izvoz na področja Vzhodne Nemčije in ZSSR, ki je bil v lanskem letu krepko nad letošnjimi rezultati.

Zakaj je plan za leto 1974 v zamudi?

Že v septembru 1973 smo zastavili tehnologijo za izdelavo načrta po organizacijah združenega dela za leto 1974. Kljub dogovorjenim rokom, ki bi omogočili sprejem letnega načrta v januarju, je načrt za leto 1974 še vedno v izdelavi.

Rad bi obvestil člane kolektiva, kako poteka izdelava načrta, in jih seznanil spogoji, ki so bili vzrok zamude.

Proti koncu leta 1973 smo sprejeli izhodišča srednjeročnega načrta razvoja in investicijskih vlaganj za obdobje do leta 1978.

Spremembe valut na svetovnem trgu in pa različen trend gibanja cen, zlasti po energetski krizi, so narekovali nadroben pregled zastavljenega proizvodnega asortimenta predvsem s stališča vpliva nabavnih cen in prodajnih zmogljivosti. Treba je najti tak

program proizvodnje, ki bo ustrezal potrošnikom, istočasno pa bo zagotavljal reprodukcijo podjetja.

Izdelava načrta mora potekati po TOZD, kot je dogovorjeno v samoupravnem sporazumu, kar pomeni večjo organiziranost po TOZD, da bi dosegali zastavljene produkcijske cilje.

Nimamo namena omenjati trend cen surovin in materialov, vendar je poznavanje le-teh nujno potrebno, če hočemo določiti izhodiščne cilje in razmerja poslovanja med TOZD in zunanjim partnerjem.

Prav zaradi tega smo sleherni izdelek po TOZD podvrgli nadrobni analizi, da bi pripravili take pogoje gospodarjenja v okviru razpoložljivih možnosti, ki bodo ustrezali zastavljenim ciljem.

Analize ter preračunavanje in kalkuliranje z vseh možnih aspektov zahtevajo več časa in truda, tako da smo postavljeni rok za sprejem načrta prekoračili. Kljub temu moramo poudariti, da ne poslujemo anarhijsko in brez načrta, ker nam je osnova za gospodarjenje dana v detaljni zbirki srednjeročnega programa.

V sedanjem trenutku smo v zaključni fazi pri izdelavi načrta, tako da bomo v marcu neposredno na zborih kolektiva v javni razpravi dokončno izoblikovali besedilo in planska sorazmerja za leto 1974.

Načrt pa nam mora postati poleg inštrumenta gospodarjenja tudi cilj, za doseganje katerega se morajo mobilizirati vsi razpoložljivi potenciali. B. Mišič

če primerjamo s celotnim dohodkom. Akumulativnost podjetja je glede na preteklo obdobje padla, kar negativno vpliva na investicijske sposobnosti podjetja.

Prav gotovo so doseženi rezultati odraz zunanjih in notranjih vplivov in pa celo presek aktivnosti podjetja v poslovnem procesu za leto 1973. Te aktivnosti glede na vse pogoje gospodarjenja ne moremo negativno ocenjevati, nasprotno je na področju neproduktivnih stroškov (reklama in propaganda, dnevnice, potni stroški, ostali režijski stroški) dosežena vrsta racionalizacij. Iz doseženih rezultatov in pogojev gospodarjenja v letu 1973 bomo lahko z analitičnimi ugotovitvami omogočili pravilne poslovne odločitve v prid ugodnejšim pokazateljem gospodarjenja.

B. Mišič

Objava prostih delovnih mest v TLI Stari trg

1. vodja službe vzdrževanja — strojnik,
2. administracija.

Pogoj za 1.: Kandidati za razpisano delovno mesto morajo imeti najmanj izobrazbo mojstra z izpitom za strojnike in najmanj dveletno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Pogoj za 2.: dveletna administrativna šola.

Pismene prijave sprejema splošna služba TOZD TLI Stari trg v 15 dneh po objavi.

Novo v sedežnem pohištvu

Na splošno se industrijski proizvod uvaja na trgu dve leti, potem se prodaja pet let tako, da zadnji dve leti dobiček prodaje pade. V tem času pa je treba pripraviti nov izdelek, ki bo zamenjal starega. Priprava le-tega je kompleksna naloga in zahteva močan razvojni oddelek. Oblikovanje sodobnega sedežnega pohištva je težavna in zapletena naloga. V tem pa je verjetno vzrok, da nimamo našega moderno industrijsko oblikovanega pohištva, ki bi nekaj več pomenilo.

Sedaj imamo v TP Martinjak pripravljeni za proizvodnjo dve varianti stola ROMEO, ki bo spominjal na stol Lyving, bo pa funkcionalnejši. Stol GREGOR bo zamenjal SARDAN, od katerega se razlikuje tako, da ima tapetiran naslon in še nekaj manjših sprememb.

V pripravi imamo še nekaj stolov, ki bi tudi lahko našli pot do kupca. Izdelali smo že nekaj serij jelovega programa, ki je še vedno novost in so velike možnosti prodaje na tujem in domačem trgu. Pokazalo se je, da na zahodni trg lahko prodremo samo s plemenitejšimi vrstami lesa.

Pri oblažjenem pohištvu imamo pripravljeno JULIJO, ki je po funkcionalnosti enaka MARTINI, tapetirana pa bo s kvalitetnejšim blagom.

Od Centra za oblikovanje Slovenijales smo dobili dva modela KAMELEON in ROK. KAMELEON smo s skupnimi prizadevanji pripravili za proizvodnjo.

Garnitura je primerna za manjša stanovanja. Kavč se enostavno spremeni v široko posteljo. Na foteljih se ugodno sedi, so brez nepotrebno debelih ročnih naslonov. Garnituro ROK smo zaenkrat izdelali samo kot vzorec.

Naš razvoj pripravlja sedežno garnituro URŠKA z izvlečnim kovinskim ležajem in garnituro, kjer se bodo uporabile poliuretanske mase, ki se že lahko proizvedejo pri nas.

Oblazinjeno pohištvo bomo morali nuditi v različnem tapetniškem blagu, s čimer bi bolje zadostili različnim okusom in potrebam kupcev.

Popolnoma je jasno, da moramo gledati naprej in imeti v pripravi za proizvodnjo nekaj novih izdelkov, tudi pri nas postaja pohištvo moda, ki jo je treba hitro slediti, kajti pričakovati je še ostrejša tržna razmere.

M. Geršak

Jedilnica »Living extra«

Konstituiranje skupnega delavskega sveta

Pred nekaj dnevi se je sestal na svoji prvi seji skupni delavski svet. Da bi lahko opravljal svoje delo, so delegati vseh temeljnih organizacij najprej izvolili izmed sebe predsednika in njegovega

namestnika. Za predsednika so izbrali Janeza Voljča, zaposlenega v pripravi dela v TOZD Tovarna pohištva z n. sol. o. Stari trg, njegov namestnik pa bo Franc Mlakar, inštruktor klejarne v TOZD Tovarna pohištva z n. sol. o. Cerknica.

Na prvi seji so bili člani-delegati seznanjeni z vlogo in pomenom skupnega delavskega sveta. Le-ta je kot zbor delegacij vseh temeljnih organizacij BRESTA najvišji skupni organ delovne organizacije. Ker morajo temeljne organizacije neposredno odločati o svojih najpomembnejših zadevah, je skupni delavski svet dobil drugačen položaj od dosedanjega centralnega delavskega sveta. Po novem gre za organ, ki bo moral skrbeti za usklajevanje samoupravnih in poslovnih razmerij v delovni organizaciji na najvišji ravni ter zagotavljati uresničevanje načel, določenih s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo ter njenim statutom. Posamezne odločitve bo skupni delavski svet sprejemal le v zadevah, ki mu jih temeljne organizacije izrecno dajo v odločanje, zaradi skupnega pomena takih zadev. Temeljne organizacije se o tem dogovorijo s samoupravnimi sporazumi, splošnimi akti ali posamičnimi pooblastili.

V skladu s takim položajem oziroma vlogo je prišlo do spremembe tudi v načinu odločanja. O zadevah, ki so sicer v pristojnosti temeljnih organizacij, a imajo zaradi svoje narave močan poudarek skupnega zanimanja, odločajo najprej temeljne organizacije, skupni delavski svet pa ugotovi — potrdi (verificira) take odločitve. Skupni delavski svet ob verifikaciji ne more spreminjati že opravljenih odločitev temeljnih organizacij oziroma njihovih organov, temveč samo ugotovi formalno-pravno pravilnost sklepov. Prav bo seveda, če bo skupni delavski svet s svojimi pripombami in z zavzeto aktivnostjo delegatov skušal doseči take rešitve posameznih vprašanj, ki bodo pogodu ne le temeljni organizaciji, v kateri bodo sprejeti, temveč tudi delovni organizaciji in širši družbeni skupnosti.

V ostalih zadevah, ki so dane v pristojnost skupnemu delavskemu svetu, pa gre za pravo odločanje. Vsaka delegacija ima svoj glas. Stališča izoblikujejo sami člani (delegati) delegacije, če pa je potrebno, po poprejšnjih stikih z delavci. Sklepi, to je odločitve skupnega delavskega sveta, se sprejemajo le s soglasjem

vseh delegacij. To se pravi: skupni delavski svet si bo moral temeljito prizadevati, da bo našel tako rešitev posameznih vprašanj, ki bo kolikor toliko sprejemljiva prav za vsako izmed temeljnih organizacij. Tako reševanje zadev bo včasih prav naporno in verjetno tudi zamudno. Toda rešitev, ki bo sprejeta po poprejšnji temeljiti obravnavi in »prijateljskem prepričevanju«, bo gotovo sprejemljiva v taki meri, da ne bo povzročala kasnejših težav

in nesporazumov v delovni organizaciji.

Zdaj bo moral skupni delavski svet imenovati še svoje izvršilne organe, seveda po določilih samoupravnega sporazuma o združitvi, kakor tudi člane poslovodnega organa. Le-te bo lahko potrdil oziroma imenoval šele po opravljenem razpisu in po imenovanju direktorjev temeljnih organizacij, o čemer pa bomo pisali v prihodnji številki.

Z. Zabukovec

Gradnja na Broškem polju napreduje

Verjetno ni med nami nikogar, ki ne bi z zanimanjem opazoval nove industrijske cone, ki je začrtana pod vasico Podskrajnik, kjer že tretji mesec opravljajo dela, ki so potrebna, da se zgradi objekt — centralno skladišče.

Dela potekajo po predvidenem operativnem načrtu izvajalca zemeljskih del gradbenega podjetja GRADISČE Cerknica. Priprava gradišča in široki izkop zemljišča, glede na dokaj ugodno vreme, ki ga imajo letos graditelji, potekalo brez večjih zastojev. Terminsko so se za nekaj dni zavlekla le dela na izkopu točkovnih temeljev ter na postavitvi opažev in betoniranju teh temeljev. Vzroka za zakasnitev ne moremo opravičevati, saj je izvajalec del imel pravočasno na razpolago sredstva, s katerimi bi lahko takoj nabavil ponujano mu rebrasto armaturo za točkovne temelje. Z dogovorom s projektantom je bila opravljena korektura statike s profilnimi železi, ki jih je dobili na tržišču. Tako se bodo začela dela pri betoniranju točkovnih temeljev že prihodnje dni.

Dovoz materiala za prvo fazo tampona, to je za prve tri ladje (prva faza postavitve objekta), je končan. Nadaljujejo se dovozi materiala za naslednje tri ladje, tako da bo tampon za prvi del pripravljen v predvidenem roku.

Gradnja centralnega skladišča

Zaključena licitacija za oddajo gradbenih del pri izgradnji Tovarne ivernih plošč

Za izgradnjo nove tovarne ivernih plošč je bilo potrebno ustrezno predpisom izvesti javno licitacijo.

Centralni delavski svet je za to imenoval komisijo za razpis licitacije. Le-ta je pripravila vse potrebno za njeno izvedbo, ki mora biti skladno s predpisi, ki so na področju oddajanja investicijskih del precej strogi. Naloga komisije pa ni bila samo izvesti licitacijo, ampak na podlagi prispelih ponudb tudi predlagati samoupravnim organom najugodnejšega ponudnika.

Zaradi specifičnosti dela je bil razpis za tehnološko opremo in gradbena dela ločen. Medtem ko sprejemamo ponudbe za tehnološko opremo do 4. marca letos, je rok za oddajo ponudb gradbenih opreme potekel že 4. februarja.

Za razpisano licitacijo je bilo med slovensko gradbeno industrijo mnogo zanimanja. Pri investitorju se je zglasilo 8 gradbenih podjetij, ki so zahtevala tehnično dokumentacijo in podrobnejše informacije o gradnji. Kljub takemu zanimanju pa so do roka prispele le tri uradne ponudbe. Prijavili so se: Gradbeno podjetje Tehnika iz Ljubljane, Splošno gradbeno podjetje Gorica iz Nove Gorice in Gradbeno industrijsko podjetje Gradis iz Ljubljane.

Kuverte s ponudbami so javno odprli 4. februarja letos. Komisija je morala do 15. februarja preučiti vse tri ponudbe in predlagati najugodnejšega ponudnika. Upoštevati je morala tehnično izvedbo objektov, njihovo funkcionalnost, arhitektonske posebnosti, kot tudi ceno, pogoje kreditiranja ter rok, v katerem bodo

dela dokončali. Delo komisije je bilo težavno, saj so si ponudbe ob upoštevanju vseh prednosti in pomanjkljivosti precej podobne. Poleg tega niso bile vse ponudbe dovolj podrobno specificirane in je bila zaradi tega presoja še težja. Po mnenju komisije je bil najugodnejši ponudnik SGP Gorica, ki je ponudil svojo znano halo iz montažnih elementov. Podjetje Brest že ima eno tako poslopje v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg, pa tudi novo centralno skladišče, ki je že v gradnji, bo enake izvedbe.

Centralni delavski svet je sprejel predlog razpisne komisije in sklenil, da se SGP Gorica zaupa izgradnja nove tovarne ivernih plošč.

Z izbranim izvajalcem se sedaj podrobneje dogovarjamo in smo pred dokončnim podpisom pogodbe, ki naj bi bil v mesecu marcu.

Da bi z gradnjo pričeli takoj po podpisu pogodbe, je potrebno do tega časa pridobiti vsa soglasja raznih inšpektoratov in ustanov.

Želimo si, da bi pri tem odpadle birokratske poti in prepreke, hotenja in interesi posameznikov naj bi bili izključeni, upoštevani pa naj bi bili družbeni interesi. Če te želje ne bodo izpolnjene, lahko pričakujemo, da se bo dokončanje gradbenih del iz leta 1975, kot je predvideno, zavleklo v leto 1976, kar pa ni dopustno.

Ob tej priložnosti naj omenimo, da so organi skupščine občine Cerknica pri reševanju raznih upravnih postopkov v zvezi z izgradnjo tovarne ivernih plošč ažurni, seveda kadar je to v njihovi moči in niso odvisni od drugih organov, ki jih morajo tudi sami upoštevati. A. Drobnič

Načrti za novo žagalnico

Ze zelo dolgo smo priče potrebam za gradnjo nove žage na TLI Stari trg. Od lanske jeseni pa so v teku tudi priprave za nove žagalnice.

Kako daleč smo pravzaprav s temi pripravami?

Dobro še pomnimo, da smo zaradi montaže novega polnojarjenika z veliko kapaciteto imeli težave in jih še imamo. Kako naj zadostimo zmogljivostim stroja in ga docela izkoristimo? Našli smo rešitev, da bi mehanizirali samo transport za novi polnojarjenik in nekaj del na hloidišču. Delo bi s tem le nekoliko olajšali, precej pa bi zakomplicirali tehnologijo. Najvažnejše pa je to, da bi ta delna rekonstrukcija zelo veliko stala, pa bolj malo koristila.

Zaradi tega smo se odločili, da je ne izvedemo, pač pa se preusmerimo na pripravo gradnje nove žagalnice.

Kako daleč smo s pripravami na gradnjo?

Vemo, da žaga ni samo zgradba, to je žagalnica, kjer so nameščeni stroji in transporterji, pač pa jo je treba obravnavati kot kompleks, ki ga sestavljajo skladišče hlodivine, žagalnica, sortirnica za žagan les in skladišče žaganega lesa. Ta kompleks je treba kot celoto tudi obravnavati. Vse ključne dele žagarskega obrata je treba urediti in povezati v tehnološko celoto, da bo mogoče mehanizirano manipuliranje s hlodivino kakor tudi z žaganim lesom.

Pripravljamo dokumentacijo za gradnjo centralnega mehaniziranega skladišča (CMS), kjer bomo hlodivino lupili s pomočjo mehanizacije, krojili, izmerili in sortirali. Delo, kjer hlodivino krojimo, izmerimo in sortiramo, je zanimivo tudi za nas. Zato ga bosta GG in BREST skupno gradila. CMS vključno s skladiščem sortirane hlodivine bomo gradili skupno z GG, medtem ko bosta gradnji žagalnice in sortirnice Brestovi. Priprave za gradnjo žagalnice in sortirnice so v teku. Izdelava investicijskega programa je v zaključni fazi, ravno tako je v pripravi lokacijska dokumentacija.

Ker Loška dolina ni bila urbanistično urejena, je zdaj v javni

razpravi industrijska cona za Loško dolino. V javni razpravi je predlog industrijske cone za Kovinoplastiko in za TLI Stari trg, kakor tudi lokacija na TLI tehnološko povezanega centralnega mehaniziranega skladišča.

Kot sem že omenil, ni problem samo gradnja žagalnice, pač pa gradnja oziroma ureditev celotnega kompleksa. Zato ne obrav-

navam same žagalnice, temveč celoten kompleks obrata žage, ki ga je potrebno istočasno rešiti ali vsaj reševati. Vsekakor pa je istočasno z izgradnjo nove žagalnice in sortirnice potrebno utrditi in urediti tudi večji del skladišča žaganega lesa, za katero pa vemo, v kakšnem stanju je, oziroma v kakšnem stanju ga potrebujemo za mehaniziran transport.

J. Majerle

Samoupravna dogajanja

Dopusti v letu 1974 bodo odmerjeni po delno spremenjeni lestvici, ki so jo sprejeli v enakem besedilu delavski sveti vseh temeljnih organizacij. Ostali kriteriji, ki jih poleg delovne dobe še upoštevamo pri odmeri, so ostali nespremenjeni.

Odločitev je delala precej težav, čeprav gre za sprejem razmeroma enostavne zadeve. En izmed vzrokov za to je tudi v tem, ker nam zakon daje najnižji in najvišji možni dopust, to je 18 in 30 delovnih dni in moramo v ta razpon »stlačiti« vse kategorije delavcev od tistih najmlajših do najstarejših in pri tem upoštevati še znanja in sposobnosti, napore ter pogoje dela. Vsaka rešitev skriva v sebi večje ali manjše napake, ki jih celo ni moč odpraviti. Zato bomo v prihodnje morali ob takih in podobnih primerih malce zatajiti vsak sebe in proučiti, če je zadoščeno načelom, ki jih v posameznih zadevah določajo predpisi in zdrava pamet.

In katera so taka načela pri odmerjanju dopustov?

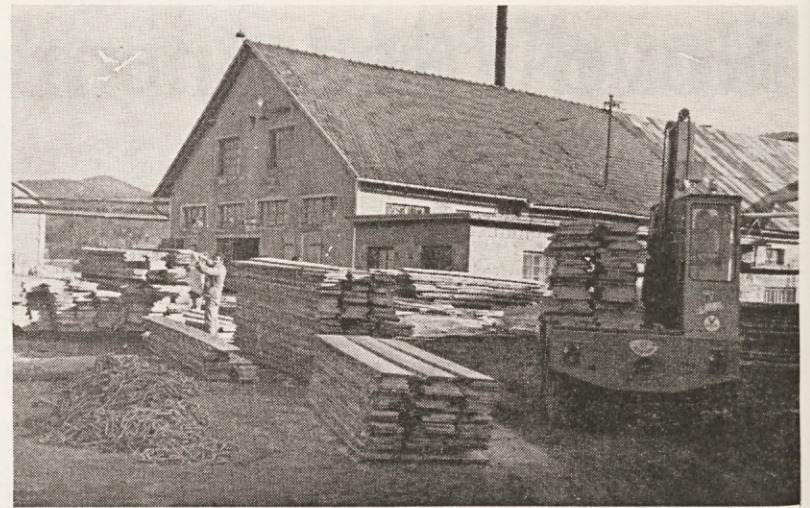
— prvo: dopust ne sme biti manjši od 18 in ne večji od 30 dni;

— drugo: mlajši delavci naj imajo manj dopusta kot starejši;

— tretje: delavci, ki opravljajo zahtevnejša in težja dela ter dela v neugodnejših pogojih, naj imajo več dopusta od delavcev, ki opravljajo enostavnejša in lažja dela ter dela v ugodnih delovnih pogojih.

INTERGRACIJSKA POT BRESTA je usmerjena v sooblikovanje velike sestavljene organizacije SLOVENIJALEŠ. Čeprav komisija, sestavljena iz delavcev dosedanjega podjetja SLOVENIJALEŠ in podjetja BREST, pravkar dokončuje svoj elaborat o vzrokih, pogojih in možnostih združitve, lahko že zapišemo, da so razmere v gospodarstvu lesno-predelovalne industrije take, da zahtevajo organizirano povezovanje. Zlasti je pri tem pomembno povezovanje proizvodnje in trgovine. To seveda na način, ki bo skladen z načeli nove ustave in na njej temelječih predpisov. Dosedanje, stihijno povezovanje je v jugoslovanskem merilu povzročilo zapiranje trga v nasprotju z ustavno določenim enotnim trgovin in zastopanje ozkih lokalističnih interesov, kakor tudi neusklajeno razvojno in proizvodno usmerjanje prizadetih podjetij.

O reševanju teh vprašanj, o razlogih »za« in »proti« povezo-

Transport žaganega lesa v TLI Marof

vanju BRESTA in o načinu poslovanja v novih pogojih bomo poglobljeno razpravljali na zborih delavcev, na podlagi že omenjene analize, tako da si bo vsakdo lahko ustvaril sliko stanja in prihodnje poti za svojo odločitev. Odločali bomo na referendumu, ki ga bo verjetno prav v dneh izida te številke obzornika razpisal delavski svet.

STATUTI TEMELJNIH ORGANIZACIJ so tik pred sprejemom. Pri izdelavi osnutkov so temeljne organizacije tesno sodelovale, da bi s tem zagotovile prepotrebno skladnost, ker gre za akte, ki urejajo predvsem temeljne dolžnosti in pravice ter izhodišča za samoupravljanje.

Glavna podlaga za izdelavo osnutkov so bili sprejeti statutarni sklepi. Obogateni so seveda z več nadrobnostmi. Posebej je dokaj natančno urejeno vprašanje oblik in vloge samoupravnega delavskega nadzora.

Novi statuti temeljnih organizacij bodo sprejemani na zborih delavcev v prvih dneh marca. Ko bodo sprejeti, bodo skupno s samoupravnim sporazumom o združitvi trdna podlaga za sprejem in usklajitev ostalih sporazumov in splošnih aktov.

Tako bo te dni organizirano tolmačenje po delovnih skupinah. Sklicani bodo zbori delavcev po delih temeljnih organizacij. Statut sprejemajo delavci na zborih z večino vseh delavcev temeljne organizacije. Sprejem statuta pa verificira še delavski svet temeljne organizacije.

Statut prične veljati osmi dan po verifikaciji na delavskem svetu.

Pri sprejemanju statuta je prav, da se angažirajo tudi družbeno politične organizacije ter dajo svoje pripombe na osnutek statuta.

J. K. - Z. Z.

Sejmi in razstave v 1973

V prizadevanjih, da bi prodajo našega pohištva razširili in povečali, smo se zelo aktivno udeleževali vseh večjih sejmov in razstav pohištva doma in v tujini.

Znano je, da za udeležbo na reprezentančnih sejmi in razstavah ni odločilna samo finančna udeležba, temveč in predvsem funkcionalno in kvalitetno pohištvo. Udeleževali smo se naslednjih sejmov:

London, Pariz, Brno, Leipzig, Dunaj, Gradec, Plovdiv, Budimpešta, Moskva in Varšava v tujini ter zagrebški spomladanski in jesenski velesejem, Salon pohištva v Ljubljani, Beograjski jesenski sejem in na veliko internih in zunanjih razstavah po vsej Jugoslaviji.

Rezultati teh naporov niso bili majhni, saj smo tako v tujini kakor tudi doma utrdili že obstoječe poslovne stike, predvsem pa močno razvili interes za naše izdelke.

Ne glede na velike težave, ki so prisotne na tržišču predvsem zaradi cen pohištva, smo ravno na teh sejmi in razstavah razširili in utrdili zaupanje v naše pohištvo, ki je povsod cenjeno kot zelo kvalitetno in estetsko sprejemljivo za še tako razvajene potrošnike.

Razen navedenega z gotovostjo lahko trdimo, da smo večino poslov v zadnjih dveh letih sklenili ravno na podlagi in po zaslugi dobro organiziranih razstav doma in v inozemstvu. Rezultati takšnih akcij pa niso samo enkratni, temveč dokaj daljnosežni, tako da je v perspektivi upati na dokaj ugoden razvoj poslova, v kolikor se tržni položaj normalizira. Ugotavljamo namreč, da smo v konkurenčnem boju doslej imeli dokaj uspeha, da pa v zadnjem času nastopajo težave predvsem glede realnosti naših cen. Vsekakor ta problem ni nerešljiv in mu bomo morali posvetiti mnogo več pozornosti kot doslej. Ne glede na trenutno stanje lahko ugotovimo, da bomo tudi v bodoče izkoristili tovrstne oblike za popularizacijo našega pohištva in prepričani smo, da uspeh ne bo izostal.

Razen navedenega sodimo, da so dozoreli tudi vsi pogoji za vključevanje na tržišča tako imenovanega tretjega sveta, to je na tržišča nerazvitih in manj razvitih držav. Tudi doslej smo imeli nekaj kupcev s tega območja (Egipt, Libija, Gana, Dahomej), vendar ocenjujemo, da so možnosti mnogo večje in si jih bomo prizadevali izrabiti.

Vsekakor bomo tudi nadalje skrbeli za to, da bomo udeleženi na tistih sejmi in razstavah doma in v tujini, kjer bomo ocenili, da je koristno za našo prodajo.

F. Turk

Seminarji za člane samoupravnih organov

Za člane samoupravnih organov pripravljamo kadrovska služba skupaj z Delavsko univerzo Boris Kidrič dvodnevni seminar, ki naj bi bil 15. in 16. marca in bi trajal oba dneva po ves dan.

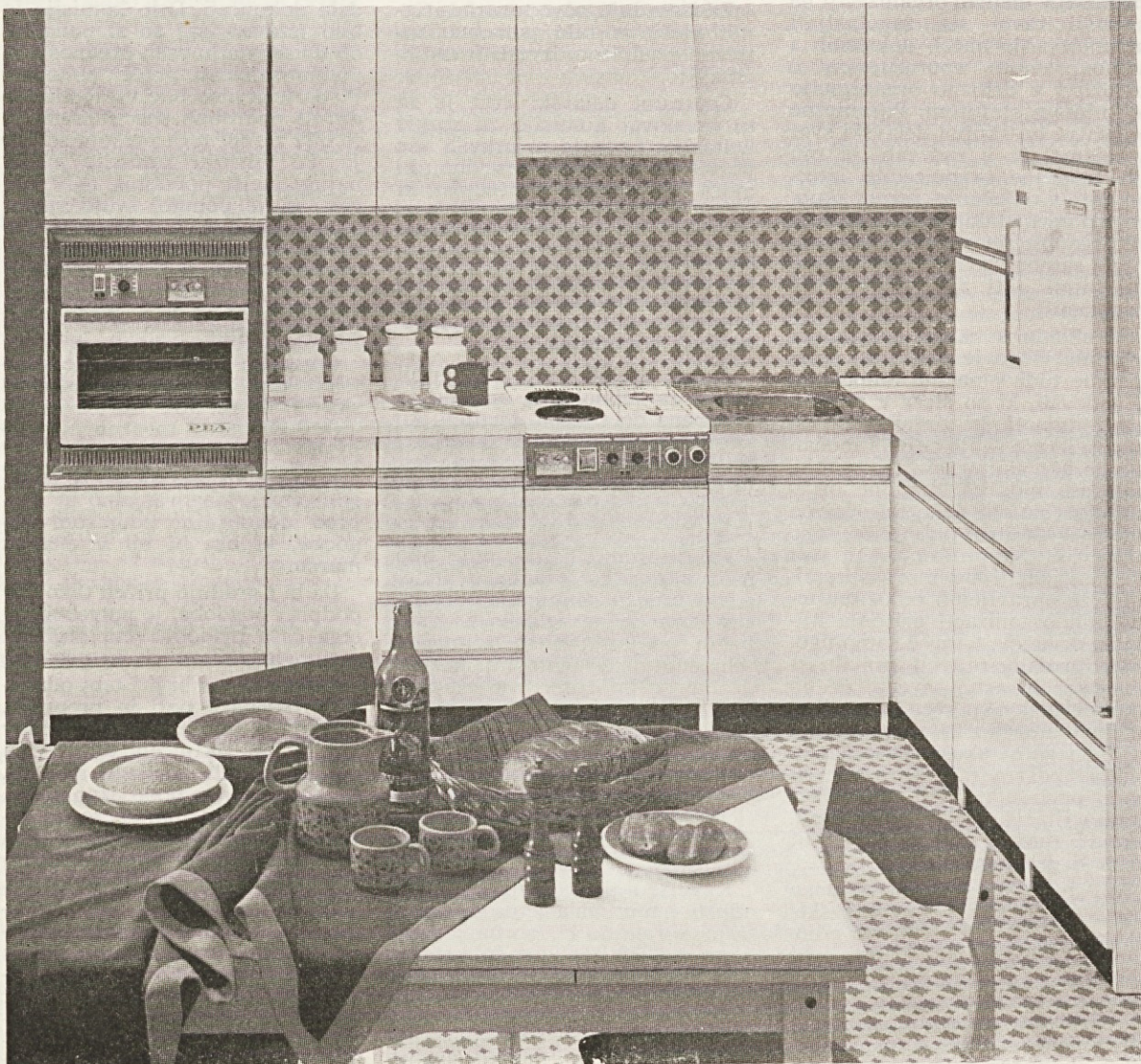
Seminarji bodo istočasno organizirani v Cerknici, Martinjaku in Starem trgu.

Tematika seminarja se nanaša predvsem na organizacijske in vsebinske spremembe, ki so jih prinesla ustavna dopolnila in so potrjene v novi ustavi.

Čeravno je ozračje polno teh novic in jih dnevno posredujejo časopisi, radio in televizija, obravnavali pa smo jih tudi ob sklepanju samoupravnega sporazuma v delovno organizacijo, nam še marsikaj ni jasno.

Sistemičen pregled naj bi dal seminar. V načrtu predavanj so teme, ki bodo pritegnile vsakogar, posebno pa bodo koristne članom samoupravnih organov, ki jim je seminar tudi namenjen.

F. TURŠIČ

Kuhinja »VEGA 60«

Kako daleč smo z Work faktorjem?

Dosedanje delo pri uvajanju Work-faktorja v podjetju (TPC) bi lahko razdelili na izobraževanje kadrov ter delo v proizvodnji. Na tečajih je bilo precejšnje število članov kolektiva. Tečaji so bili organizirani za Work-faktor ter vrednotenje dela in izvajalčeve učinkovitosti. V skladu s programom so se izobraževali inštruktorji, vodilni delavci poslovnih enot, delavci iz priprav proizvodnje in drugi.

Najpopolnejše znanje je vsekar pridobila skupina delovnih in strokovnih analitikov. Omenjena skupina je poslušala predavanja iz Work-faktorja in iz vrednotenja dela. Tudi iz rezultatov, ki so jih dosegli na testiranju, lahko vidimo, da so bili prizadevnejši kot ostali. Tudi inštruktorji so dobro opravili teoretski del znanja, medtem ko za ostale tega ne bi mogli reči.

Analitiki so usposobljeni, da pričnejo konkretno delati na svojem področju dela. Zato jih bo potrebno čimprej tudi uradno organizacijsko vezati na novo področje dela.

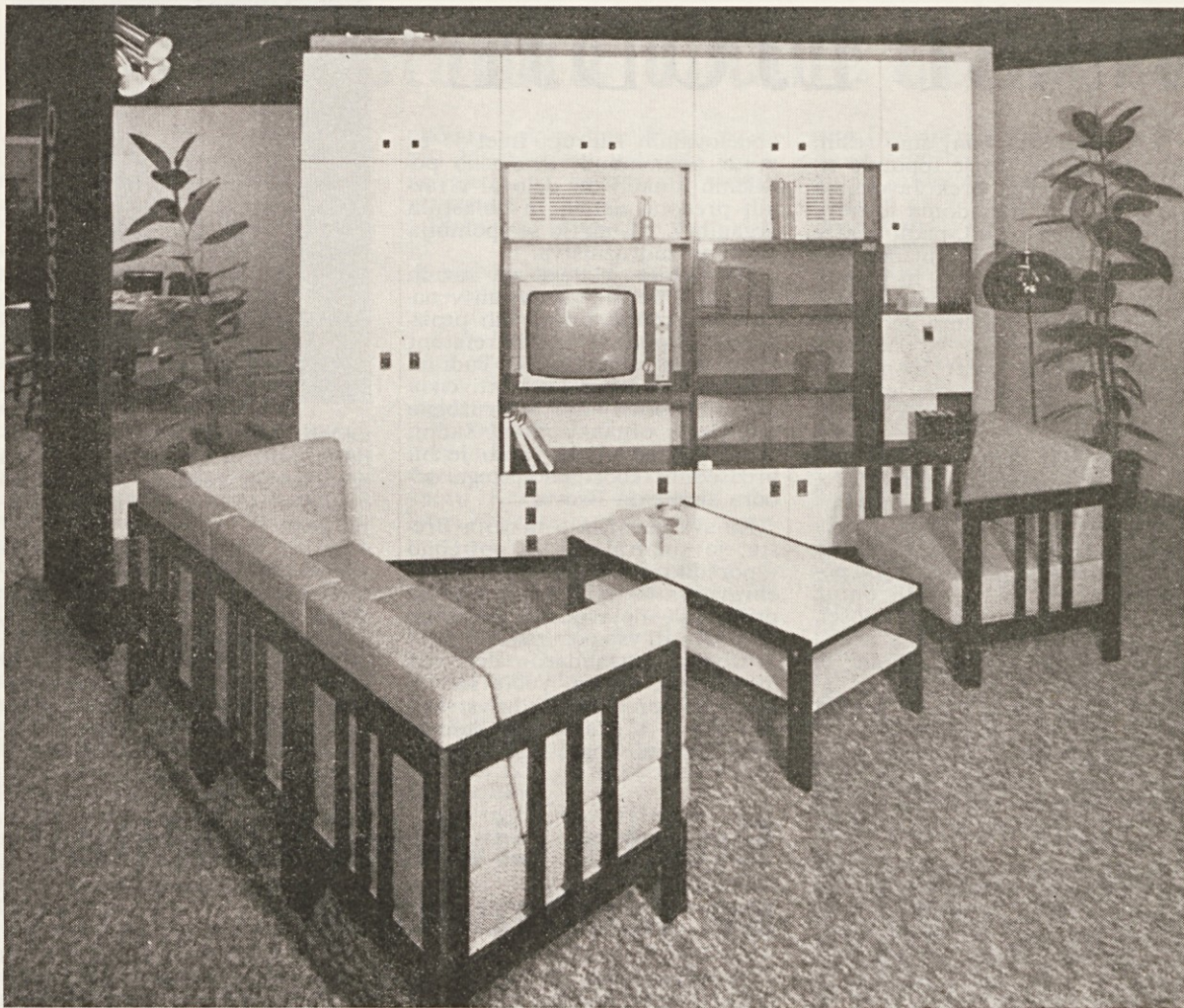
Izmed kandidatov, ki so obiskovali tečaje za vrednotenje dela, so sestavili skupino za vrednotenje. Na nekajdnevem urjenju so člani skupine utrjevali teoretično znanje ter vrednotili posamezna delovna mesta. Namen tega je bil kar najbolje uskladiti kriterije ocenjevanja. Vsekakor pa bo potrebno to komisijo razširiti tudi z delavci iz režijskih služb, tako poslovnih enot kot SKS. Obstoječa komisija je po strukturi sposobna predvsem realno vrednotiti proizvodna delovna mesta.

Doslej so bili v izobraževanje vključeni delavci iz vseh poslovnih enot. Od sedaj dalje pa se delo prenaša predvsem na Tovarno pohištva v Cerknici. Ta poslovna enota je tudi predmet pogodb o uvajanju Work-faktorja.

Delo v proizvodnji poteka v globalu po programu. Zavod je obdelal oddelke furnirnice, klejarne in razreza plošč, kar predstavlja I. fazo dela. V ostalih oddelkih se bo delo nadaljevalo v naslednjih mesecih. Pri delu se pojavljajo tudi težave zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov. Zato je sodelovanje med izvajalcem in strokovnimi službami Bresta še kako potrebno. Nesoglasja tako sproti odpravljajo. Da bo program uvajanja sistema pravočasno končan, bo potreba v naslednjih dneh nekatere aktivnosti na novo terminsko precizirati.

V kolikor bi razčistili vprašanje o sistemu nagrajevanja, bi lahko v prvih oddelkih TPC začeli uvajati že nove čase. Sedaj pa bodo najprej študijsko obdelani vsi oddelki. Nato bomo prešli na nov sistem v celi tovarni hkrati. Zavod je izdelal analizo in predlagal nekaj možnosti za sistem nagrajevanja. To gradivo bo predmet razprave v naslednjih dneh, ko bo pripravljen načrt poslovanja za leto 1974.

D. Mazij

Dnevna soba »Katarina«

Problematika ob sklepanju prodajnih pogodb

Obdobje sklepanja prodajnih pogodb za leto 1974 je za nami. Glede na trenutno stanje na terenu lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo, razen dosedanjih partnerjev, navezali poslovna razmerja z vrsto novih podjetij in poslovalnic s pohištvo po celi državi. V obdelavo tržišča in v akcijo za zagotovitev prodaje v letu 1974 je bilo vloženih mnogo naporov in časa, saj je bilo potrebno nekatere organi-

zacije združenega dela, predvsem tiste, ki so nekoliko bolj zaprte, obiskati večkrat ter v mnogih primerih dokazovati prednosti širokega asortimenta v določenih prodajnih objektih.

Ugotavljamo, da tržišče ni več enotno, tako da je čutili veliko motenj ravno zaradi procesov združevanja proizvodnih in trgovskih organizacij v velike, močno in bolj ali manj zaprte sisteme. Vključitve intenzivnim integracij-

skim procesom je zaskrbljujoče to, da so nekateri od teh sistemov le preveč zaprti, oziroma kupujejo in prodajajo pohištvo le ali pretežno iz svojega področja. Tak tipičen primer je integracijska skupina Šipada iz Sarajeva, ki je tudi edina večja organizacija, s katero nam ni uspelo skleniti sporazuma oz. prodajne pogodbe za leto 1974.

Ko smo analizirali realizacijo prodaje v letu 1973, smo ugotovili, da nastajajo precejšnje strukturne spremembe, ki potrjujejo navedbe o delni zaprtosti nekaterih organizacij, saj beležimo upadanje prodaje v Bosni in Hercegovini, kjer obstajajo večje takšne organizacije. Ne bi bilo umestno navajati samo negativnosti teh velikih sistemov, saj smo z večino teh organizacij že sklenili sporazume, katerih učinkovitost pa zaenkrat še ne moremo potrditi. Vsekakor se zavedamo, da bomo morali intenzivno in vztrajno obdelovati ravno navedene organizacije, ker so ti nosilci vseh perspektivnih razvojnih poti za plasma pohištva v deželi.

Lahko trdimo, da je situacija zaključevanja poslovanja v inozemstvu zelo delikatna; zaradi splošnih nihanj cen surovinam v svetu in dolgoročnih prodajnih pogodb jih načeloma sploh ni možno skleniti. Vključitve temu smo jih za ve-

čino poslovanja, kjer so izdelki pretežno iz masivnega lesa, zagotovili za l. 1974, skoraj v celoti pa tega ni mogoče napraviti za furnirano pohištvo. Še vedno je izvoz furniranega pohištva v zahodne države ekonomsko neinteresanten, saj so naše cene vsak dan dražjih repromaterialov previsoke za to tržišče od 30–50 %. Ne glede na takšno stanje intenzivno obdelujemo kupce, ki se zanimajo za naš tovrstni program.

Napori prodajne službe so usmerjeni tudi v tem trenutku zelo resno na vzhodna tržišča, kjer obstajajo večja povpraševanja za naše pohištvo. Trenutno imamo sklenjene posle za Madžarsko in delno tudi za SSSR, vendar bo potrebno še mnogo angažiranja ravno še v SSSR, v Vzhodni Nemčiji, Poljski in Čehoslovaški, ki so sicer že tudi do sedaj nastopali kot kupci našega pohištva.

Pričakujemo, da nas bo v naših prizadevanjih za osvojitve čim več tržišč podprla tudi širša družbena skupnost z ustreznimi ukrepi.

F. Turk

EKONOMSKI SLOVARČEK

Narodni dohodek predstavlja novoustvarjeno vrednost določenega obdobja (npr. enega leta). To je dejansko razlika med celotno vrednostjo proizvodnje primerjalnega obdobja in vloženih, ter amortizacije porabljenih materialnih stroškov za doseganje celotne proizvodnje. Danes je narodni dohodek na prebivalca merilo stopnje razvoja posamezne države. Zaradi lažje primerjave so opravljani po posameznih deželah pregledi v enoti valuti, običajno v ameriških dolarjih.

Če k narodnemu dohodku prištejemo amortizacijo, dobimo **družbeni produkt**, ki je v zadnjem obdobju po mnenju ekonomistov veliko realnejše merilo v mednarodnih primerjavah, ker

dejansko prestavlja celotno vrednost tekoče proizvodnje blaga in storitev.

Delitev dohodka podjetja je zelo pomembno vprašanje, ker je dohodek osnovna gibalna sila v našem družbeno-ekonomskem sistemu.

Višina doseženega dohodka kaže gospodarski in poslovni uspeh organizacije združenega dela.

Shemo delitve dohodka bi lahko predstavili na tale način:

CELOTNI DOHODEK

Porabljena sredstva:

- material
- storitve
- dnevnice
- amortizacija
- izredni izdatki

- drugi materialni stroški
- Dohodek, ki se deli:
- pogodbene obveznosti
- osebni dohodki v bruto znesku

- rezervni sklad podjetja
- skupne rezerve
- skladi podjetja

Celotni dohodek se prikazuje po fakturirani realizaciji, medtem ko je dohodek opredeljen kot narodni dohodek. Sredstva za sklade organizacij združenega dela pa se razporejajo po zaključnem računu na podlagi ugotovljenih sredstev in potreb organizacije združenega dela v nadaljnjem poslovnem procesu.

B. MIŠIČ

Konferenca sindikata SD

Na letni konferenci osnovne organizacije sindikata SKS, ki je bila 14. februarja, smo pregledali delo sindikata v preteklem letu. Ugotovili smo, da je bilo delovanje na zadovoljivi ravni. Z reorganizacijo sindikata pa bo njegova vloga še vidnejša, saj si tudi želimo, da bi sindikat imel med nami resnično tako mesto, ki si ga zasluži.

Na letni konferenci smo obravnavali poslovanje BRESTA v letu 1973. Poročilo je bilo priobčeno tudi v občinskem statutu in statutu krajevne skupnosti.

Zaradi reorganizacije sindikata je bilo potrebno izvoliti tudi nekatere kandidate.

Tako so bili izvoljeni:

1. v občinski sindikalni svet — TONE ŠKARJA,
2. v občinsko konferenco sindikata lesne industrije in gozdarstva — KAREL BAHUN,
3. v občni zbor sindikata
 - a) skupni delegat — FRANC MLAKAR iz TPS,
 - b) delegata iz SKS — EMIL LAH in ROMANA JANEŽIČ,
4. v konferenco sindikata Bresta — JULKA HVALA in IVO ŠTEFAN.

Narava dela je delno opravičilo, da ni bila udeležba na letni konferenci taka, kot si jo želimo. Prav bi bilo, da je na takih ali podobnih srečanjih več prisotnih, saj bomo le s skupnimi močmi dosegli zaželeni cilj.

J. Škrli

Delavci špedicije na Rakeku pri vsakodnevem delu: nove in nove pošiljke

Kako bomo praznovali dan žena?

Prav je, da mednarodni praznik žena 8. marec lepo in svečano proslavimo. Osnovne organizacije sindikata Bresta so že doslej vsako leto pripravile pogostitev za vse žene. Po nekaterih poslovnih enotah pa so pogostitev obogatili s kulturnim programom.

Za letošnji 8. marec pa bomo delovnim ženam poklonili lepo darilo brez pogostitve, le v večjih osnovnih organizacijah sindikata bodo pripravili krajši kulturni program.

Z darili pa se bomo spomnili tudi žena, naših upokojenih sodelavk.

Želimo, da bi letošnji praznik žena izzvenel v duhu prijateljstva in medsebojnega razumevanja, da bi bil tako jutrišnji dan še lepši.

J. ŠKRLJ

NAŠI LJUDJE

»...samo šest konj smo rešili, čez dvesto pa jih je topotalo tiste oblačne noči prek Javornika proti Glažuti. Nenadoma je zaropotalo z vseh strani, padli smo v zasedo italijanskih financarjev. Nato smo se spotikali in padali, sopli in preklinjali, konji so rezgetali... Jutranja zora se je dotaknila Javornikov, ko smo zabredli v mrzlo jezero in plavali, plavali... Pod prosojno jezersko meglico smo dosegli Otok, pa hitro v hleve...«

Podoživljal sem življenje pod Javorniki, mladost mladeniča, gozdarja, ribiča in kontrabantarja. Sedela sva in govorila, njegove orjaške dlani so vsake toliko časa pobobnale po mizi, izpod posrebrnen las pa je svetli obraz pripovedoval, da sem dobrodošel, da ne more mimo stika s prejšnjim okoljem. (Milan Modic je te dni odšel v pokoj.) Gube in naborki okrog oči in ust so se sem in tja nabrale v toplem in prijeten nasmeh. Močan in vzravn šestdesetletnik; nehoti mi je ušla primerjava z mogočnim, razvejanim drevesom pred njegovo hišo na Rakeku.

Rodil se je na Otoku na Cerknškem jezeru v srednjepremožni kmečki družini in odrasčal med štirimi sestrami in petimi brati. Gospodarske stiske so bile prehude, zato je moral na delo v Francijo, za tremi brati, ki so že delali tam. Lotil se je dela v gozdu, saj ga je bil vajen. Naneslo pa je, da je nakladal tudi vagone na železniški postaji, srečal se je s Španci, Poljaki, Portugalci in seveda z organiziranim delavskim gibanjem. Postal je član sindikata. Življenje je bilo bedno in garaško, s približajočo se vojno pa tudi na stalnost ni bilo več računati. Še ni minilo dve leti, že se je vrnil domov in pomagal na kmetiji, drugim v gozdu, šel pa je tudi po »žernadah«. Kako do zaslužka? Nekajkrat se je priključil kontrabantarjem. Zgodilo se mu je, da so ga ujeli s polnim izkupičkom na Oplenčjem vrhu. Počivali so v troje, pa so po konjski sledi prišli za njimi italijanski financarji. Iztrgali so se in kljub strelom srečno ušli. Najslabše se je iztekel veliki kontrabant z dvesto konji. Samo šest konj so pripeljali domov, druge so polovili Italijani in jugoslovanski graničarji.

Kaj več sem hotel zvedeti o Cerknškem jezeru. Pa nič, samo ribe in lepota... Pač, vračal se je z materjo v čolnu z Dolenjega jezera. Nad Ponikvo ju je zajela huda nevihta s točo. Strela je parala nebo in voda je brizgala okrog, čolna ni bilo več mogoče krotiti. Valovje in piš sta vrgla čoln v vejveje na Plitvicah, čoln je potonil, onadva pa sta se komaj rešila.

Na jezero gleda s preudarnostjo, z nekakšnim odmaknjenim občudovanjem in skopo ljubeznijo, ki so je vajeni kmečki ljudje.

6. april 1941 ga je zatekel pri vojaki v rezervi. Začela se je njegova odisejda zaporov, terenskega dela, učenja in borbe. Leta 1943 in 1944 je bil na dveh tečajih s politično pravno tematiko v Loški dolini in v Črnomlju. Sprejeli so ga v Komunistično partijo Jugoslavije.

Pokazal mi je zvezek z zapiski s teh tečajev. Porumenel je od časa in vlage, pred preiskavami ga je skrival v votlini v gozdu nad vasjo. 1945 je bil na terenu ujet in zaprt v ljubljanskih in ribniških zaporih. Nekaj zapornikov je ušlo, sodelovali so v bitki pri Orljem v sklopu Gubčeve brigade. Osvobajali so Ljubljano.

Po osvoboditvi je ostal še do bro leto v Jugoslovanski armadi na raznih dolžnostih v štabnih enotah. Nato se je spet zaposlil v Martinjaku, od tam pa je bil premeščen na okrajni ljudski odbor Rakek in vodil obnovo podeželja.

Po letu 1948 je vrsto let delal kot tajnik in kasneje predsednik okrajne zadruške zveze v Postojni. V letih 1955 do 1962 je bil upravnik KZ Cerknica in sodeloval pri ustanavljanju kmetijskih

obdelovalnih zadrug. Imel je še vrsto pomembnih družbeno političnih funkcij ter deloval v raznih predstavništvih in oblastnih organih. Z nostalgijo se spominja uspehov združništva.

Na Brestu je delal na raznih delovnih mestih, predvsem v nabavi in prodaji primarnih proizvodov. Nazadnje je bil referent za prodajo ivernih plošč. Tudi na Brestu je bil vsa leta aktiven v organih upravljanja in družbeno političnih organizacijah. Zadnji dve leti pred upokojitvijo je bil predsednik koordinacijskega odbora sindikata Bresta.

Ko sva govorila o razvoju Bresta, je smatral, da je potrebno vzporedno z naložbami v finalo obravnavati tudi problematiko primarnih dejavnosti. Potrebno bo posvetiti vso pozornost in skrb družbenemu standardu delavcev in njihovih družin. Večje število delavcev, predvsem zdravstveno prizadetih, bi moralo na letovanje. Osnovni pogoj za uspešen

nadaljnji razvoj je še boljša produktivnost z uvajanjem novih tehnoloških rešitev, modernejšo organizacijo dela v boljših pogojih dela.

Še sva govorila o njegovi pevski aktivnosti, o njegovem knjičku, vrtnarstvu. S štedilnika je dišalo po prekajeni svinjini, res, kaj bi še vrtal vanj v predpustni, veseli čas. Vrnil sem se na Brest in spet pogrešil njegov mogočni, značilni globoki bas na oni strani zidu, v sosednji pisarni.

F. Sterle

Enote civilne zaščite se izobražujejo

Od pripadnika civilne zaščite pričakujemo, da nas bo v vojnem času ali ob elementarnih nesrečah zaščitil in nam priskočil na pomoč.

Da pa bomo imeli sposobne ljudi, jih moramo izobraževati in pripravljati, da bodo znali strokovno pomagati. Na Brestu smo v tečajih začeli usposabljanje obveznike CZ. Naj omenimo zadnje štiri 32-urne tečaje, ki so bili letos pozimi in v katere je bilo vključenih 158 obveznikov CZ. To so bile enote za tehnično reševanje in enote za vzdrževanje reda in varnosti. Tečajniki so v velikem številu obiskovali tečaje in zato je bila udeležba odlična. Samo en pripadnik se je iz-

mikal pouku CZ in zanj so predlagali, da ga prijavimo sodniku za prekrške.

Tečajniki so pri pouku pridobili teoretično in praktično znanje, kar so z uspehom praktično pokazali na zaključnih izpitih.

Usposobljenim enotam prve pomoči, požarne varnosti, zvez so se pridružile še usposobljene enote tehnično reševalne službe in reda ter varnosti. Zavedamo se, da bo treba vse enote še dalje usposabljanje z vajami in prirediti tečaje za nove člane teh enot.

Kakor bomo usposobljeni, tako bomo tudi pripravljeni za reševanje v primeru vojne ali hudih elementarnih nesreč.

J. Troha

Udeleženci tečaja za civilno zaščito v Brestu.

Nova sindikalna organiziranost na Brestu

Moj namen je spregovoriti o novi sindikalni organiziranosti v tovarni pohištva Cerknica, kakor tudi podati organiziranost sindikatov na ravni delovne organizacije.

V sklepih 4. konference slovenskih sindikatov je med drugim rečeno, da se morajo osnovne organizacije sindikata prilagajati novi samoupravni organiziranosti v TOZD, se morajo deliti na več osnovnih organizacij, v kolikor imajo več kot 300-400 članov, in da je potrebno v vsaki osnovni organizaciji sindikata formirati aktiv mladih delavcev. Kot člani sindikata smo dolžni te sklepe upoštevati in jih v praksi uresničiti, seveda glede na možnosti in pogoje delovanja. V OOS tovarne pohištva smo se tako našli pred problemom, kako deliti osnovno organizacijo, da bomo dobili nove, manjše in v vsakdanjem delovanju okretnejše or-

ganizacije. Po posvetovanju izvršnega odbora osnovne organizacije s predsednikom občinskega sindikalnega sveta je bilo dogovorjeno glede na stalne organizacijske premike in tehnološko celovitost tovarne, da se osnovna organizacija ne deli, ampak se oblikujejo sindikalne skupine po delovnih (volilnih) enotah, na čelu katerih naj bi bili sindikalni poverjeniki.

Novost v delovanju sindikatov predstavlja ustanavljanje aktiv mladih delavcev. Tu gre za bistveno spremembo, ki naj jo v največji možni meri izkoristijo in sindikati in mladinske organizacije.

Gre za novo obliko političnega dela, za večjo povezanost za akcijsko enotnost. Aktiv mladih delavcev ima 3-7 članov, ki jih iz svoje srede izvolijo mladi proizvajalci, in zastopa v izvršnem odboru osnovne organizacije sin-

Ugotovitve in zaključki inventur 1973

Delavski sveti TOZD poslovnih enot in skupni delavski svet podjetja BREST so v februarju razpravljali in sklepali o inventurnih ugotovitvah za leto 1973.

V razpravo in sklepanje so predložili naslednje inventurne ugotovitve:

Sredstva	Viški din	Manjki din	Odpisi din
osnovna sredstva	—	—	—
drobni inventar	15.789,84	18.303,17	98.813,90
izdelavni material	20.533,48	16.482,79	143.468,87
surovine-hlodi-ipren	84.188,72	61.916,33	—
žagan les — iver. plošče	33.160,16	12.944,56	15.886,00
furnir — ostale plošče	22.716,63	234,59	57.912,50
gotovi izdelki	73.588,86	67.951,40	236.349,57
nedokončana proizvodnja	—	—	138.663,50
terjatve do kupcev in dobavit.	—	—	—
skupaj za leto 1973	249.977,69	177.832,84	1.004.746,75
skupaj v letu 1972	716.644,55	473.857,72	1.513.323,28
indeksi 1973 : 1972	35	38	66

Ugotovljene razlike so se v primerjavi z lanskim letom občutno znižale, prav tako pa so se znižali tudi odpisi. Vzrok za razlike je še vedno treba iskati v pomanjkanju ustreznih skladišč ter skladiščnih služb samih. Sklicevanje na neutečeno evidenco AOP ne more biti več opravičilo, ker je poslovanje nekaterih skladišč v letu 1973 dokazalo, da ob sprotne spremljanju evidenc sistema AOP do razlik sploh ni prišlo ali pa so bile manjše in opravičljive. Analiza razlik je dokazala, da so nastale zaradi identičnih zamenjav ter zaradi netočnega poročanja proizvodnje izdelkov in porabe materialov. Delavski sveti so bili soglasni, da se viški knjižijo na izredne dohodke, manjki pa na izredne stroške. Del manjkov se je knjižil v breme osebne odgovornosti, ker odgovorni niso mogli opravičiti razlik.

V letu 1974 lahko upravičeno pričakujemo, da bodo razlike minimalne, ker znaša zmanjšanje razlik v zadnjih treh letih vsako leto več kot za polovico. Poleg tega pa bo služba za kontinuirani popis lahko večkrat popisala stanje v tistih skladiščih, ki bodo kazala neurejenost, ter odgovorne skladiščnike predlagala za disciplinsko kaznovanje.

Odpisi drobnega inventarja so v mejah opravičljive izrabljenosti. Odpisi izdelavnega materiala se nanašajo pretežno na materiale, ki so ostali od prenehanja proizvodnje in niso standardnih kvalitet, ter delno na materiale, ki se po določenem času pokvarijo.

Odpisi furnirjev se nanašajo na neuporabne vzorčne količine ter na količine, ki niso uporabne in predstavljajo opravičen kalo.

Odpisi gotovih izdelkov se nanašajo na pregrupirane izdelke iz I. v II. klaso zaradi nastalih poškodb. Poškodbe so nastale zaradi večkratnega prekladanja pri reševanju skladiščnega prostora, delno pa tudi zaradi premajhne pazljivosti, ki pa jo je povzročitelj težko dokazati.

Odpis nedokončane proizvodnje se nanaša na izločitev iz proizvodnje nedokončanih izdelkov party bar, ker se je s proizvodnjo prenehalo zaradi pomanjkanja ustreznih aparatov.

Odpisane terjatve se nanašajo na kupce in dobavitelje. Izterjave niso uspele, ker so nekatere časovno zapadle. Izmed večjih terjatev, ki se nanašata na dobavitelje, pa se ena nanaša na neupravičeno in nedokumentirano obremenitev, druga pa je neizterljiva.

Ko bomo zgradili skladišča za gotove izdelke in izboljšali izterjevalske službe v letu 1974, lahko pričakujemo, da bodo tudi odpisi v letu 1974 znatno manjši.

E. LAH

Mladinski aktiv v Cerknici

V Cerknici smo pred dobrim mesecem ustanovili mladinski aktiv. Spoznali smo, da se moramo povezati med sabo ter začeti aktivno delovati. Le na ta način bomo pokazali, da nekaj zmoremo, če hočemo.

Ustanovnega sestanka se je udeležilo lepo število mladink in mladincev. Silvo Drobnič nam je pojasnil položaj mladih v naši občini ter poudaril nujnost MA.

Izvolili smo ožji odbor mladincev, ki so odgovorni, da bo steklo delo,

Lotili smo se tudi problemov, ki jih je kar precej. Eden glavnih je prostor, kjer bi mladi lahko razvili klubske dejavnosti.

Sodelovali bomo tudi z drugimi MA in z JLA ter ustanovili kulturno in športno sekcijo. Zadalimo smo si že konkretno nalogo, da priredimo kulturni večer ob Prešernovem dnevu, kar smo že uresničili. Moramo priznati, da smo bili nekoliko razočarani, saj smo pričakovali več starejšega občinstva, kajti njim želimo dokazati, da mislimo resno delati.

Da bi privabili čim več mladih, smo organizirali predavanje z diapozitivi o potovanju po Turčiji in Italiji. Na pomoč nam je priskočila tovarna Brest, ki nam je dala v ta namen prostor v stari menzi, omogočila pa nam je tudi brezplačno izdelavo oglasne omarice.

Odbor MA je že izdelal program dela za l. 1974 ter z njim seznanil ostale člane.

Kljub problemom, ki jih je posebno zdaj v začetku kar precej, upamo v uspeh, saj se v MA vključuje vse več mladih, ki so pripravljeni delati. Želimo si, da bi nam tudi druge družbeno-politične organizacije v občini pomagale pri uresničevanju naših načrtov.

Z. Kralj

D. Frlan

NAŠE MALO MESTO

Tu pa tam pogosto slišim negodovati občane našega malega mesta, ker v naših trgovinah pogostokrat primanjkuje posameznih artiklov. Dostikrat je to tudi razumljivo. Nerazumljivo pa je to, da v naši edini trafiki kar naprej zmanjkuje menic, ki jih sa-

mo salon pohištva na Brestu dnevno porabi več kot za trideset tisoč starih tisočakov. Filme za foto aparate, pa če verjamete ali ne, v prodajalnah in tudi v trafiki sploh nimajo. Občan dobi kratek in jasen odgovor, »da take robe ne držijo«.

Velika izbira blaga na cerkljaški tržnici

Pravnik odgovarja

Vprašanje: Delavka bo prenehala z delom v naši temeljni organizaciji. Preden ji bo prenehala lastnost delavke, bo izrabila pripadajoči letni dopust. Za tem pa se bo zaposlila v drugi delovni organizaciji. Tam bo najkasneje po šestih mesecih spet izkoristila dopust, ker tako določa novi zakon. To določilo zakona se mi ne zdi pravilno. Zanima me, ali lahko tako, kot je opisano, izkoristimo dopust tudi, če preidemo v delovni organizaciji (na primer v Brestu) iz ene temeljne organizacije v drugo.

Odgovor: Določilo zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (Ur. list SFRJ št. 22/73), ki v 3. odstavku 27. člena pravi, da ima delavec pravico izrabiti letni dopust potem, ko mu preteče v temeljni organizaciji določeni čas, ki pa ne sme biti daljši kot 6 mesecev, je treba obravnavati sočasno s 1. odstavkom istega člena, ki določa, da ima delavec v posameznem koledarskem letu pravico do letnega dopusta, trajajočega najmanj osemnajst, največ pa trideset delovnih dni.

Iz povedanega izhaja, da letni dopust, kakršen nam pripada, lahko izkoristimo le enkrat v koledarskem letu, pa naj bo to v eni ali več delovnih (ali temeljnih) organizacijah. Praviloma ga je dolžna zagotoviti delovna organizacija, iz katere delavec odhaja, če je seveda izpolnil pogoj predhodne delovne dobe.

VPRAŠANJE: Delavce pogonskega servisa iz TOZD TP Cerklja zanima, koliko časa so upravičeni ostati doma kot nadomestilo za podaljšani delovni čas na prosto soboto, v nedeljo ali na dan državnih praznikov. Ali je njihovo stališče pravilno, ko to zahtevajo za podaljšani delovni čas pri nadomestilu v obliki prostega časa podaljšanega za 50 %, kakor je to pri denarnem nadomestilu?

ODGOVOR: Potrebno je, da ločimo delo, daljše od polnega delovnega časa (nadure), in delo na dan tedenskega počitka. Prva oblika pomeni podajšani 42-urni teden in prejme delavec za ta, podaljšani del osebnih dohodek,

povečan po obstoječih predpisih (trenutno povečan za 50 %).

Nekaj drugega pa je delo na dan tedenskega počitka. Zakon ne določa, kateri dan v tednu je to. Določa le, da ima delavec pravico do tedenskega počitka najmanj 24 ur. To se pravi, da je to lahko katerikoli dan v tednu. Delovne organizacije težijo za tem, da je za počitek določena nedelja, kar pa zaradi narave dela ni vedno mogoče. V zvezi s tem zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (Ur. list SFRJ 22/73) določa v 26. členu: »Če je nujno, da delavec dela na dan svojega tedenskega počitka, mu mora biti zagotovljen za tak počitek en dan v delovnem tednu.«

Zakon torej razločno določa: dan za dan.

To je tudi razumljivo, saj gre le za »zamenjavo« dneva. V vseh takih primerih pa ne moremo govoriti o delu, daljšem od polnega delovnega časa, ker le-tega praktično ni: le danes smo opravili delovne ure, namesto da bi bili prosti. Zato pa bomo prosti nek drug dan.

PITNA VODA NA MAROFU

Problem pitne vode v TLI Stari trg je star tako kot tovarna. Delavci so vedno nosili s sabo kavo ali čaj v steklenicah. Če pa kdo ni prinesel, je v poletni vročini trpel hudo žejo. Že nekaj let je toliko bolje, da v menzi vsaj lahko kupimo brezalkoholno pijačo. Nekaj časa se je brezplačno kuhala tudi črna ječmenova kava, da so se delavci lahko odžejali. Problem pitne vode pa je vendarle rešen. Pred nekaj dnevi je prišel na Marof prava pitna voda.

Vodovodni delavci so jo napekljali iz vodovoda, za katerega je nedaleč stran od Marofa položila cevi Kovinoplastika iz Loža. Ta velika pridobitev za našo poslovno enoto pa nam bo služila tudi v preventivne namene v primeru požara. Hidranti so postavljeni na najprimernejših mestih, tako da je sedaj mogoče zelo hitro ukrepati, če bi bilo potrebno.

Ob novem statutu občine Cerklja

Za nami so razprave o statutu občine Cerklja in izhodiščih za sestavo statuta Krajevnih skupnosti. Potekale so v zvezi vseh vaških skupnosti. Tako je bilo omogočeno vsem občanom, da pri oblikovanju najvišjega zakona v občini s svojimi predlogi in pripombami ustvarjalno sodelujejo. Komisija za statut občine sedaj dopolnjuje statut, o katerem bo v naslednjih dneh odločala občinska skupščina.

Lz obširnega statuta naj omenimo samo nekatere značilnosti samoupravnih organiziranosti. V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve. Da bi dosegli in odločali, se samoupravno organizirajo v temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, interesne in druge samoupravne organizacije in skupnosti in druge oblike samoupravnega združevanja, v družbenopolitične organizacije, po delegatih v občinsko skupščino ter v druge organe samoupravljanja.

Osnovna oblika zadovoljevanja potreb so v okviru krajevne skupnosti vaše skupnosti oziroma soseske, ki samostojno in neposredno urejajo vsa tista vprašanja, ki zadevajo ožje interese na vasi.

Taka ureditev je potrebna glede na to, da so naše krajevne skupnosti zelo velike in da bi delovni ljudje resnično odločali o zadovoljevanju najosnovnejših potreb v kraju kjer živijo. Statuti krajevnih skupnosti bodo opredelili pristojnosti vaških skupnosti, predvsem pa, katera so tista vprašanja, o katerih morajo vaše skupnosti dati svoje soglasje pred sklepom skupščine krajevne skupnosti. Delovni ljudje uresničujejo samoupravne pravice v krajevni skupnosti na zborih z referendumom ter v skupščini krajevne skupnosti, svetu krajevne skupnosti, odboru vaše skupnosti, posebnih organih krajevne skupnosti, v delegaciji krajevne skupnosti za zbor prajevne skupnosti v občinski skupščini in drugih samoupravnih organih. Skupščina krajevne skupnosti je sestavljena iz predstavnikov vaških skupnosti ter predstavnikov TOZD, ki jih izvolijo delavski sveti. Vsi delovni ljudje v vaških skupnostih izvolijo za področje krajevne skupnosti eno delegacijo za zbor krajevnih skupnosti

občinske skupščine. V tej mora biti zagotovljena ustrezna sestava glede na zastopanje vaških skupnosti.

Občinsko skupščino sestavlja jo:

- zbor krajevnih skupnosti
- enotni zbor združenja dela
- družbenopolitični zbor.

Zbor krajevnih skupnosti bo imel predvidoma 29 delegatskih mest. Merilo za število delegatskih mest v tem zboru je število prebivalstva KS. Tako bo na primer imela krajevna skupnost Cerklja 6 delegatskih mest v zboru Krajevnih skupnosti. Celotna delegacija krajevne skupnosti pa bo štela 18 članov.

Iz delegacij TOZD bo šlo v enotni zbor združenega dela občinske skupščine na vsako zasedanje okrog 35 delegatov. Merilo za delegatsko mesto v tem zboru je število zaposlenih v združenem delu (eno delegatsko mesto na 30—400 zaposlenih) in načelo, da naj bo v tem zboru zastopana vsa področja in dejavnosti združenega dela.

Kot tretji zbor občinske skupščine je v skladu z novo ustavo družbenopolitični. Ta zbor bo imel predvidoma 27 delegatskih mest. Zakaj ta zbor? Omenil sem že, da se delovni ljudje organizirajo v družbenopolitičnih organizacijah, to je ZK, SZDL, sindikatu, ZZB NOV ter ZMS. Kot subjektivne sile so del celotnega našega samoupravnega sistema. V ta zbor delegirajo vse družbenopolitične organizacije. Družbenopolitični zbor prevzema zlasti odgovornost za uresničevanje enotnosti družbenoekonomskega in družbenopolitičnega sistema in socialističnih samoupravnih odnosov, skrbi za usklajevanje posameznih interesov, ki se bodo pojavili v novem delegatskem sistemu.

Z novo ustavo se tudi v občinski skupščini oblikuje Izvršni svet kot izvršilni organ skupščine. Izvršni svet je odgovoren skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za izvajanje politike in izvrševanje predpisov ter drugih splošnih aktov občinske skupščine, kot tudi za usmerjanje in usklajevanje dela upravnih organov. Predsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina na podlagi postopka in liste kandidatov SZDL.

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb se organizirajo delovni ljudje v samoupravne interesne skupnosti za posamezna področja, ki so bila prej v glavnem v pristojnosti občinske skupščine. Tako je delov-

nim ljudem prvič dana možnost, da se neposredno spoznajo s programi in delom posameznih področij in da se enakopravno z delavci, ki delajo na teh področjih, sporazumevajo in dogovarjajo o zadovoljevanju potreb. Na primer na področju izobraževanja se bodo v temeljni izobraževalni skupnosti dogovarjali in sporazumevali delavci, ki delajo v šolah, skupaj z delavci TOZD in delegati krajevnih skupnosti. Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti odločajo enakopravno s pristojnim zborom skupščine v primerih, ki jih določa občinski statut. V naši občini bodo organizirane zlasti naslednje temeljne samoupravne skupnosti: temeljna izobraževalna skupnost, kulturna skupnost, telesno-kulturna, skupnost otroškega starstva, skupnost socialnega skrbstva, stanovanjsko komunalna skupnost, kmetijsko zemljiška skupnost ter samoupravna skupnost za gozdarstvo, v kateri se združujejo delavci in kmetje, ki opravljajo gozdarsko dejavnost, in delovni ljudje TOZD lesne industrije krajevnih in drugih skupnosti.

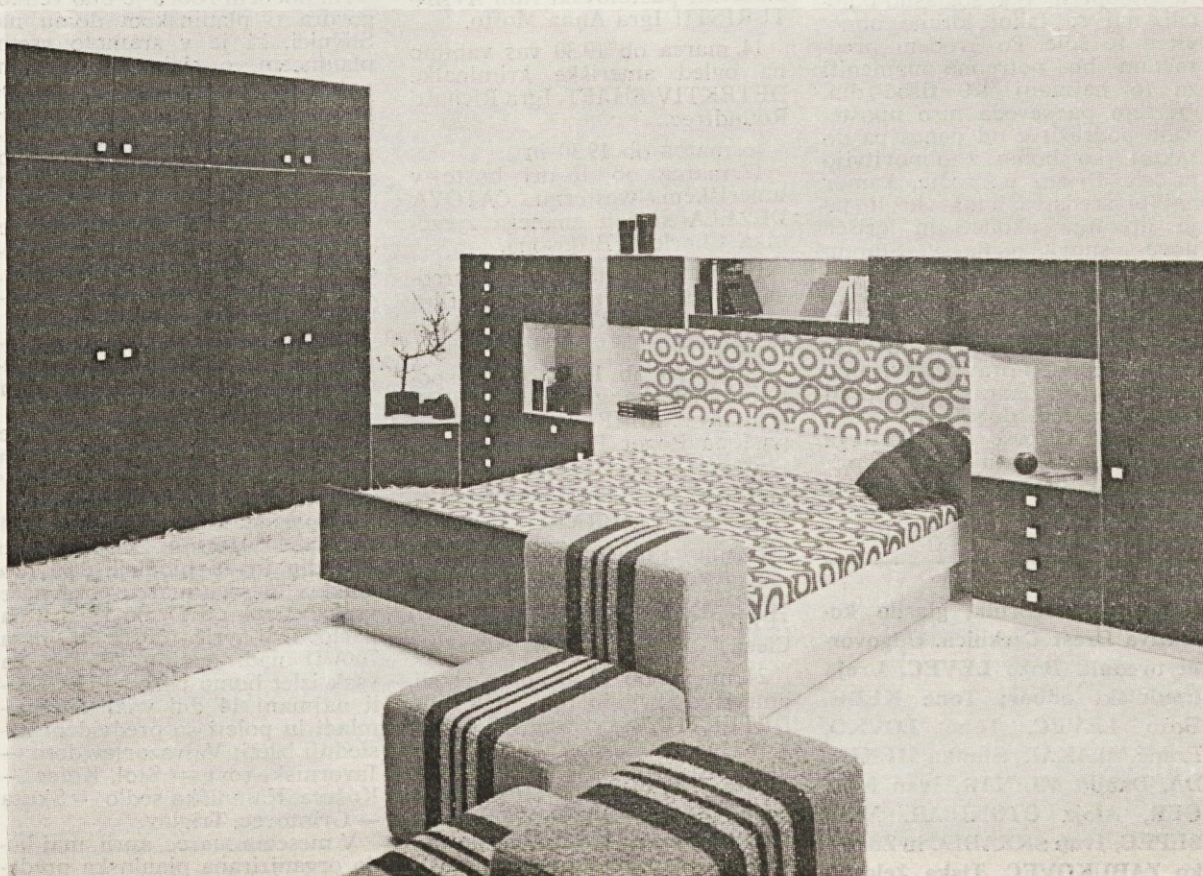
S tem, ko bo občinska skupščina sprejela statut, se bo delo na področju spremenjenih družbeno ekonomskih odnosov šele začelo. Od delovnih ljudi, predvsem pa od družbeno političnih organizacij je odvisno, kako se bodo sprejeta določila uresničila v življenju.

J. Hren

Novi načrti v Loški dolini

Lani junija smo se občani Loške doline in Babnega polja odločili, da si čim bolj uredimo naše okolje, v katerem živimo. Kar je od takrat preteklo že skoraj pol leta, je potrebno, da spregovorimo o tem, koliko smo do sedaj zbrali sredstev in kako bodo ta sredstva zbrana iz krajevnega samoprispevka, šla. Odbor, ki je bil imenovan od sveta krajevne skupnosti Loška dolina, ima nalogo, da zbira in spremlja dotok teh sredstev in da jih tudi najbolj smotno nalaga v tiste investicije, ki so bile s programom zastavljene.

V teh petih mesecih se je zbralo na račun krajevnega samoprispevka skoraj 184 tisoč dinarjev, torej približno 40 tisoč mesečno. Ker pa so nekateri občani (upokonec na 8. strani

Spalnica »Barbara« in del sedežne garniture »Serpent«

Športna rekreacija

Tudi v letu 1974 je videti, da v podjetju še ne bomo imeli profesionalnega delavca na področju rekreacije oziroma športne rekreacije. Trenutno si lahko delavci BRESTA najdemo svoje »športno mesto« v osmih pano- gah, ki jih še vedno vodijo zavzeti sodelavci, ki pa se zadnje čase pritožujejo, da manjka v posameznih ekipah mlajših moči.

Želimo, da bi ta članek spodbudil čim več delavcev, tudi tistih, ki do sedaj niso pomislili na aktivno sodelovanje pri kegljanju, streljanju, odbojki itd. ... Zato si oglejmo, v katere panoge se lahko vključimo in kdo so vodje posameznih panog. Odločite se za eno ali dve in prijavite se:

1. BALINANJE MOŠKI — Me- kinda Janez — TPC (Kebe Alojz — TPC)
2. KEGLJANJE M + Ž — Oto- ničar Alojz — TPC (Žunič Mirko — SD)
3. MALI NOGOMET — Kranjc Franc — TPC (Bavec Jože — TPC)

Novi načrti v Loški dolini

Nadaljevanje s 7. strani
kojenci) pričeli s plačevanjem še- le pred kratkim, lahko računa- mo, da se bo v prihodnje me- sečno natekalo do 45 tisoč din. Tako naj bi torej zbrali okoli 2,7 milijona din. To pa je kar za 600 tisoč manj, kot smo pred- videvali zbrati v petih letih. Ven- dar moramo upoštevati, da bodo v tem času osebni dohodki in pokojnine tudi ustrezno porasli. Po vsem tem torej ni bojazni, da predvidenih sredstev ne bi zbrali, pač pa je bojazen, da ti zneski ne bodo več zadostoval- ni za uresničitev zastavljenih nalog.

Priče smo nenehnim podra- žitvam — od živil do gradbe- nega materiala, zato je odbor sklenil, da vsa zbrana sredstva po možnosti opleniti in jih tudi takoj razporedi. Dogovo- rili smo se, da bomo najprej poravnali ostanek obveznosti, ki izvira še za novo šolo v Starem trgu. To obveznost, 200 tisoč di- narjev, smo že poravnali. Kam pa s sredstvi, ki se bodo nate- kala letos? Najbolj težavno vpra- šanje je vsekakor osnovna šola v Babnem polju, zato so se tudi poverjeniki Socialistične zveze iz vseh predelov, v katerem se zbi- ra samoprispevek, soglasno odlo- čili, naj se takoj lotimo obno- vitve te šole. Po grobem pred- računu bo potrebno nameniti za to najmanj 400 tisoč din. Pri tem pa seveda niso uposte- vane podražitve od danes pa do takrat, ko bomo z obnovitvijo pričeli. Drugo področje, kamor naj bi sredstva letos vložili, pa je ureditev okolice in igrišča nove osnovne šole v Starem trgu. Za ta namen pa bo ver- jetno zadostovalo, vsaj za naj- nujnejše, okoli 140 tisoč din.

Ker je odbor pri svetu kra- jevne skupnosti pravzaprav samo izvajalec tega, kar smo se pred šestimi meseci dogovorili, mora zato opozoriti vse tiste, ki tega dogovora ne spoštujejo in ne pri- spevajo ustreznega deleža za na- še lepše okolje.

Z. Zrimšek

Brestov obzornik, glasilo ko- lektiva Brest Cerknica. Odgovor- ni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Tone KEBE, Božo LEVEC, Tone LOVKO, Franc MLAKAR, Stanka MEKIN- DA, Danilo MLINAR, Ivan NAJ- GER, Alojz OTONIČAR, Miha ŠEPEC, Ivan ŠKRABEC in Zdrav- ko ZABUKOVEC. Tiska železni- ška tiskarna v Ljubljani

4. NAMIZNI TENIS M + Ž — Premrov Slavko — TPM (Žurga Dušan — TPC)
5. ODBOJKA MOŠKI — Ule Ljubo — SD (Zigmund Tone — SD)
6. ODBOJKA ŽENSKE — Žu- nič Erna — SD (Levec Božo — SD)
7. SMUČANJE M + Ž — Res- man Božo — SD (Švelc Niko — SD)
8. STRELJANJE M + Ž — Ke- be Jože — TPC (Šega Vasja — TPC)
9. ŠAH M + Ž — Štefan Ivo — SD (Žnidaršič Vinko — SD)

Kje in kdaj bo letošnja lesaria- da, še ne vemo. Verjetno bi bil

zdaž že čas, da bi prejeli kako obvestilo. Upamo, da bomo do prihodnje številke OBZORNIKA že zvedeli. Enako pričakujemo tu- di obvestilo o tem, kolikšna sred- stva je koordinacijski odbor sin- dikata odobril za prepotrebno športno aktivnost naših delavcev. Odbor za športno rekreacijo pri sindikatu BRESTA je predložil natančno razčlenjen predračun v znesku 107.000 din. Številka res ni velika, zlasti še, če jo razdelimo na vse panoge. Da pa znajo naši sodelavci sredstva, namenjena za športno rekreacijo, pametno ob- račati, so dokazali s trikratno zmago na lesarijadah.

Z. Zabukovec

Izobraževanje članov ZK

Da bi dvignili raven akcijske sposobnosti članov ZK, je v leto- šnjem letu predvideno več različ- nih oblik izobraževanja članov ZK.

Osnovna oblika izobraževanja v letošnjem letu je usposabljanje komunistov v osnovnih organi- zacijah. Vsaka organizacija bi morala imeti osem predavanj za svoje člane. V sedmih osnovnih organizacijah Zveze komunistov so predavanja že končana. V tri- najstih osnovnih organizacijah

Zveze komunistov bodo s pre- davanji pričeli v prvi polovici marca, v ostalih osnovnih organi- zacijah Zveze komunistov pa so predavanja v teku. Predavanja po osnovnih organizacijah mora- jo biti zaključena do 20. aprila letos. Vsekakor pa so se v tistih osnovnih organizacijah Zveze ko- munistov, ki še niso pričele z izo- braževanjem, obnašali prilično neodgovorno.

Predavanja so izvajali komuni- sti, ki so vključeni v občinski

FILMI V MARCU

2. marca ob 19.30 bomo vrteli ameriški zgodovinski film HEN- RIK VIII. V glavni vlogi nastopa Keith Michell.

3. marca ob 16. in 19.30 bo na sporedu ameriški western RAN- ČERJI NAPADAJO. V glavni vlo- gi bomo videli Roberta Culpa.

4. marca ob 19.30 bomo lahko gledali ameriško kriminalko TR- DOKOŽEC. Glavno vlogo ima Robert Blacke.

7. marca ob 19.30 bomo pred- vjali italijanski western ZAD- NJA PAST. Igra Giuliano Gemma.

9. marca ob 19.30 in

10. marca ob 16. uri bo na pro- gramu italijanski pustolovski film VRNITEV SAMOTNEGA CLINTA. Igra Klaus Kinski.

10. marca ob 19.30 bomo za- vrteli ameriški zgodovinski spek- takel CROMWELL. Igra Richard Harris.

11. marca ob 19.30 si oglejte ameriški pustolovski film AVAN- TURISTI! Igra Anna Moffo.

14. marca ob 19.30 vas vabimo na ogled ameriške kriminalke DETEKTIV SHAFT. Igra Richard Roundtree.

16. marca ob 19.30 in

17. marca ob 16. uri boste v ameriškem westernu CATOVA DEŽELA srečali znanega zvezd- nika Charlesa Bronsona.

17. marca ob 19.30 bomo pred- vjali ameriški zgodovinski film MARIJA STUART. Igra Vanessa Redgrave.

18. marca ob 19.30 bo na spo- redu angleška grozljivka GROF JORGA VAMPIR. V glavni vlogi nastopa Roger Perry.

21. marca ob 17. in 19.30 bo ameriška komedija STAN IN OLIO — DVA BRATA UBOGA.

23. marca ob 19.30 in

24. marca ob 16. uri si oglejte ameriški western SEDMORICA JEZDI! V glavni vlogi je Lee van Cleef.

24. marca ob 19.30 bomo vrteli ameriško kriminalko DOKTOR DETEKTIV. Igra James Coburn.

25. marca ob 19.30 je na vrsti kanadski erotični film PROSTI- TUTKA ALI SVETNICA. Igra Micheline Lanctot.

28. marca ob 19.30 se boste na- smejali angleški komediji KRO- HOT V AVTOBUSU. Igra Reg Varney.

30. marca ob 19.30 vas vabimo na ogled ameriškega westerna REKA HUDOBNEGA ČLOVEKA. V glavni vlogi nastopa Lee van Cleef.

31. marca ob 15. in 20. uri pri- dite na predstavo ameriškega fil- ma V VRTINCU, drama 4 ure. Film za vse čase! V glavnih vlo- gah sta Clark Gable in Vivien Leigh.

Planinci se prebujaajo

V petek 18. jan. 1974 so se v stari Brestovi menzi zbrali na občnem zboru planinskega dru- štva Cerknica vsi ljubitelji gora.

Občni zbor je bil sklican po nekajletnem premoru, pobuda pa je prišla iz vrst priseljencev v Cerknico.

Na občnem zboru je bilo veliko govora o planinskem domu na Slivnici, ki je v sramoto vsem planincem, o slabo markiranih poteh ter največ o planih za de- lo v prihodnje. Novi upravni od- bor čakajo velike naloge v pri- hodnosti, ena glavnih pa bo delo z mladino po šolah in delovnih organizacijah.

Po predavanju je udeležence občnega zbora popeljal z ekspe- dicio na Makalu Aleš Kunaver. Z diapozitivi smo obiskali Hima- lajo.

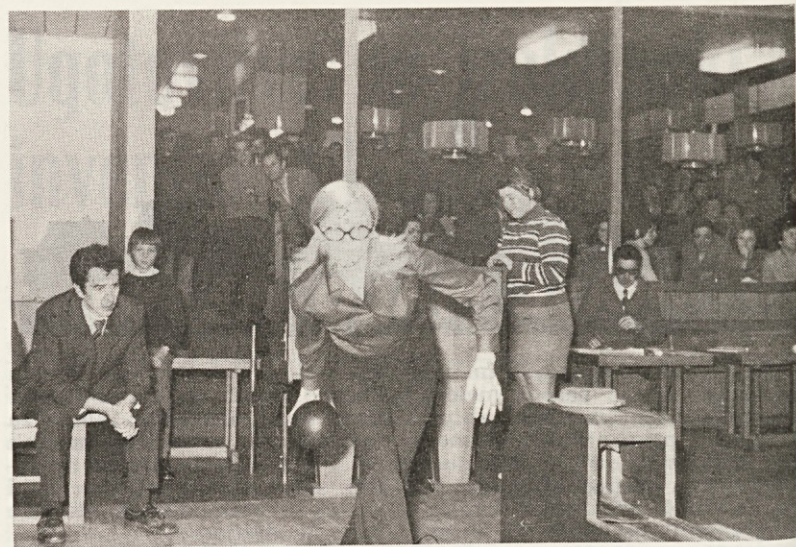
Čeprav se je predavanje poteg- nilo prek dveh ur, so predavate- lja ob koncu nagradili z viharim odobravanjem.

Pa še nekaj novic za vse člane planinskega društva Cerknica in tiste, ki bi se želeli priključiti v planinsko društvo.

Članarino, ki znaša za leto 1974 za člane 50,00 din, za mladince 5,00 din in za pionirje 2,00 din lahko v mesecu marcu poravnate vsak četrtek od 17. do 18. ure na naslovu: Lavrič, Česta 4. maja 70/A/II nad. telefon 791-039. Za vsak izlet bomo posebej obvešča- li najmanj 14 dni vnaprej. Spo- mladi in poleti so predvideni na- slednji izleti: Valvazorjev dom — Javorniški rovt — Stol, Kofce — Košuta, Kamniško sedlo — Skuta — Grintovec, Triglav.

V mesecih marec, april, maj bo- do organizirana planinska preda- vanja.

Planinsko društvo Cerknica

Na kegljišču Bresta je vedno zelo živahno

predavateljski aktiv. Na splošno lahko rečem, da so se predava- telji na svoje teme dobro pripra- vili in da so bile razprave po kon- čanih predavanjih pestre in us- merjene v to, kako bi cilje Zveze komunistov čim hitreje uresni- čili.

Ko bodo vsa predavanja v vseh osnovnih organizacijah zaključe- na, se bo izdelala analiza o uspeš- nosti temeljnega izobraževanja po osnovnih organizacijah.

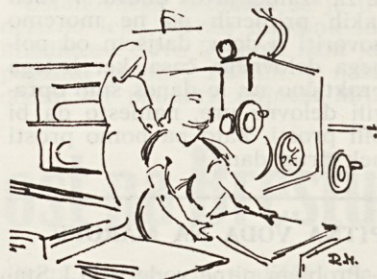
Poleg zgoraj omenjene oblike izobraževanja se bo v letošnjem letu skušalo organizirati še:

1. Seminar za novo sprejete člane Zveze komunistov, oziroma evidentiranje za sprejem v ZK.
2. Seminar za vodstvo organi- zacij Zveze komunistov.
3. Politično delo.

Načrti pevskega zbora »Tabor« Cerknica

»Kdor ni ljubitelj otrok, zvezd in cvetja, ni človek,« pravi pre- govor. Dejal bi, kdor sovraži lepo pesem, ima vse pogoje, da iztiri v tem živčnem tempu življenja. Pesem je varuh zdravja in dobre- ga razpoloženja. Pod tem rekom dela 22 ljudi pevskega zbora Ta- bor, Cerknica že štiri leta, poje in, če hočete, ohranja del sloven- ske kulture. Za vsako leto si zbor na občnem zboru zastavi plan de- la, ki ga skuša med letom uresni- čiti. Za leto 1974 imamo na- sledni program:

Pripraviti želimo program za osmi marec, s katerim bomo na- stopali v Cerknici, Martinjaku in Begunjah.

Do konca marca bomo naštu- dirali pisani program, v katerem sodelujeta študentski klub Cer- knica in instrumentalni trio s kvintetom. Zbor bo sodeloval na prireditvi za dan Osvobodilne fronte, 4. julija pa v programu za borce in upokojeence.

Prvega novembra bomo peli v komemoracijah, 29. novembra pa na proslavi dneva republike.

Sredi oktobra bomo nastopali v reviji notranjskih pevskih zbo- rov. Pevski zbor bo med letom nastopal na sprejemih, otvorit- vah, komemoracijah in drugih prireditvah.

4. V sodelovanju z občinskim vodstvom Zveze mladine pa mla- dinsko politično šolo.

5. V zaključni fazi so seminarji za prosvetne delavce.

Pri organizaciji in izvedbi izo- braževanja za Zvezo komunistov nastajajo težave v tem, da v ob- čini nimamo ustrezne institucije, ki naj izvajala našete oblike izo- braževanja. Tako mora komisija za idejnopolitična vprašanja so- delovati z Delavsko univerzo Bo- ris Kidrič iz Ljubljane, Delavsko univerzo iz Postojne, oziroma sama iskati predavatelje, izdelovati programe, izvajati našete oblike itd. Vsekakor je potrebno raz- misliti o tem, da bi se formal- poseben oddelek delavske uni- verze, ki bi izvajal tako družbeno ekonomsko kot strokovno izobra- ževanje in organiziral vsa po- ljudna predavanja.

Janez Otoničar

V letu 1974 si bomo nabavili enake obleke. S pomočjo delov- nih organizacij smo zbrali denar in konec marca si jih bomo ku- pili. Prostora za vaje še nimamo urejenega, kar bomo skušali le- tos pridobiti.

Zelo bi bili veseli vsakega no- vega člana, ki bi bil voljan žrt- vovati nekaj uric za vaje in na- stope.

F. Gagula

Kegljači Bresta v polnem zamahu

V mesecu februarju in marcu poteka prvenstvo Bresta za posa- meznike in kegljanju za leto 1974. Na razpis se je prijavilo 86 čla- nov kolektiva. Tekmuje se 4 x 100 lučaje mešano.

Po drugem kolu je naslednji vrstni red:

Ženske:

1. POKLEKA Dragica — 77 po- drtih kegljev
2. JANEŽIČ Romana — 724 po- drtih kegljev
3. SAVOVIČ Zofija — 715 pod- rti kegljev

Moški:

1. BAHUN Karel — 842 podrtih kegljev
2. PREGELJ Franc — 837 po- drti kegljev
3. KOS Emil — 822 podrtih kegljev.

Vrstni red posameznikov se iz kola v kolo zamenjuje, tako da se morajo favoriti kar potruditi, da bodo obdržali vodeča mesta. Da pa lahko ocenimo kvaliteto vseh nastopajočih, naj dam pri- merjavo, da je hud boj tudi za zadnje in predzadnje mesto v moški konkurenci. Na zadnjem mestu je tekmovalec s 636 pod- rti keglji, drugo in tretje mesto pa si delita dva nastopajoča s 637 podrtimi keglji. Iz tega je razvidno, da je hujši boj za za- dna mesta kot za prva.

A. Otoničar